

PTA

VMBO

KADERBEROEPSGERICHT

COHORT : 2023-2025

PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Het Westeraam

Auditorium 6 | 6661 TZ ELST

www.hetwesteraam.nl

het
WES
TER
AAM

vmbo

VOORWOORD

Beste leerlingen, beste examenkandidaten,

Voor je ligt het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) van Het Westeraam voor de opleiding vmbo-kader. Een voor jou belangrijk document. Het is of de start van je periode in de bovenbouw (leerjaar 3) waarin je cijfers voor je examendossier gaat verzamelen.

Of je zit in leerjaar 4 en gaat dit jaar zorgen voor nog meer goede cijfers zodat jij je diploma binnensleept.

Jouw examendossier, op basis waarvan bepaald wordt of jij je diploma behaalt, bestaat uit twee onderdelen, te weten :

1. Het schoolexamen(SE) en
2. Het centraal examen (CE).

Dit PTA gaat over het schoolexamen.

Het PTA heeft twee functies:

1. We informeren jou en je ouders over de vorm en inhoud van het schoolexamen, zodat je precies weet wat er van je verwacht wordt. Voor elk vak wordt omschreven op welke manier er getoetst wordt en hoe de cijfers van de verschillende toetsen worden verwerkt tot 1 eindcijfer voor het schoolexamen; Het SE-cijfer vormt de helft van het eindcijfer zoals dat op de cijferlijst bij het diploma komt te staan. De andere helft wordt bepaald door het CE.
2. Met het PTA verantwoorden wij ons als school de inrichting van het schoolexamen aan de Inspectie.

Dit PTA is als volgt opgebouwd:

- We starten met algemene informatie en praktische informatie;
- Daarna volgen voor de algemene vakken, de profielvakken en de keuzevakken de PTA's. Hier vind je wat welke periode getoetst wordt;
- Tenslotte vind je in het laatste deel een aantal regels en afspraken terug, in de vorm van het examen-regelement.

In het PTA vind je geen informatie over de afname van het Flexibel Digitale Eindexamen. Daarover word je apart geïnformeerd. Met vragen kun je altijd bij je mentor of bij de examensecretaris terecht.

We wensen je, namens alle collega's, veel succes bij jouw (school)examens!

Gert van Zutphen
Examensecretaris

Marieke Peppelman
voorzitter Examencommissie
Algemeen directeur

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding en examencommissie	5
Biologie	7
Kunstvakken 1 (CKV)	10
Duits.....	12
Economie	15
Engels.....	18
Geschiedenis.....	23
Lichamelijke opvoeding	28
Loopbaanoriëntatie en Begeleiding (LOB).....	37
Maatschappijleer 1	38
Nederlands.....	40
Rekenvaardigheden	43
Wiskunde	47
Profiel vakken	51
Economie en Ondernemen	51
Groen	56
Zorg en Welzijn	61
Keuze vakken	68
Drone.....	68
Evenementen	70
Fotografie	72
Gamedesign.....	75
Geüniformeerde dienstverlening en veiligheid.....	77
Mode en Design.....	81
Ondernemen.....	83
Presentatie & Styling.....	85
Actief in de natuur.....	87
Bloemwerk.....	89
Groene vormgeving & Styling	91
Groene zorg.....	93
Houden van Dieren.....	95
Voeding, hoe maak je het?.....	97

Assisteren in de gezondheidszorg.....	100
Haarverzorging.....	103
Kennismaken met uiterlijke verzorging.....	105
Ondersteunen bij sport & bewegingsactiviteiten.....	107
Technologie in de zorg.....	110
Voorkomen van ongevallen en EHBO.....	113
Welzijn kind en jongere.....	116
Reglementen.....	118
Quadraam reglement	118
Westeraam reglement.....	118

INLEIDING

Het belang van het PTA

In dit PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) wordt van elk vak beschreven op welke manier de toetsing plaatsvindt en hoe de resultaten van de verschillende toetsen worden verwerkt tot één eindcijfer: het SE (schoolexamen) cijfer.

Het SE-cijfer vormt de helft van het eindcijfer zoals dat op de cijferlijst bij het diploma komt te staan. De andere helft wordt bepaald door het CE (Centraal Eindexamen).

Algemene uitgangspunten

Omdat het SE-cijfer zo belangrijk is, vindt Het Westeraam het van het grootste belang dat dat cijfer op een goede en zorgvuldige manier tot stand komt. Al in leerjaar 3 beginnen we met PTA-toetsen. Op die manier bouwt de leerling in de loop van 2 jaar het SE-cijfer op.

Tegelijkertijd vormen de toetsen uit het PTA een belangrijke voorbereiding op het Centraal Examen. Deze toetsen moeten dus zeker niet te gemakkelijk zijn, ze moeten over een flink stuk stof gaan en in de meeste gevallen duren ze langer dan in de onderbouw de gewoonte is (2 lesuren).

De opbouw van het PTA

1. Het Westeraam heeft in de bovenbouw zeven tentamenperiodes: vier periodes in leerjaar 3 en drie periodes in leerjaar 4.
2. De PTA-toetsen vinden vaak in deze tentamenperiodes plaats. De beroepsgerichte vakken tentamineren op andere momenten.
3. Elk examenvak heeft tenminste 7 PTA-cijfers.
4. De meeste PTA-toetsen hebben een lengte van maximaal 90 minuten.
5. Alle PTA-toetsen tellen mee voor de bepaling van het SE-cijfer. Alle cijfers van de PTA-toetsen zijn zichtbaar in Magister
6. Elk tentamen telt 1 keer, 2 keer of 3 keer mee ten opzichte van andere tentamens.
7. Bij de meeste vakken zijn er behalve de PTA-toetsen, ook nog repetities, overhoringen, inleveropdrachten etc. Het kan zo zijn dat het gemiddelde van al die resultaten meetelt als een extra PTA-cijfer, dat kan bij het ene vak wel zijn, maar bij een ander vak niet. Per vak kun je zien hoe dat zit.
8. Voor de vakken LO en CKV en ook voor praktijkonderdelen, gelden meestal andere afspraken. Ook die zie je in dit boekje.

Op de bladzijden die hierna volgen krijg je per vak een overzicht van alle toetsen, die je voor je schoolexamen moet afleggen.

EXAMENCOMMISSIE HET WESTERAAM

Voor scholen voor voortgezet onderwijs is het sinds 1 augustus 2021 verplicht de examencommissie ingesteld te hebben. De examencommissie is ingesteld voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering. Het bevoegd gezag kan zelf bepalen op welk organisatorisch niveau zij de examencommissie inricht. De commissie bestaat uit 5 leden, te weten : een MT-lid, de examensecretaris, een MT-ondersteunend lid en twee docenten.

De belangrijkste taken en bevoegdheden van de examencommissie zijn :

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
 - A. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement voor het bevoegd gezag;
 - B. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting voor het bevoegd gezag;
 - C. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
 - D. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen
 - E. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze (uitvoering van de taken en bevoegdheden en de maatregelen die zij in dat verband nemen.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar bevindingen/ werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school voor voortgezet onderwijs.
6. Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
7. Indien een docent, tevens lid van de examencommissie, bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient met betrekking tot een kandidaat, neemt deze docent / lid van de examencommissie geen deel aan de behandeling van het verzoek of klacht.

BIOLOGIE

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 3 krijg je vier cijfers (4x weging 1). Deze vier cijfers bepalen samen je overgangscijfer naar leerjaar 4. In leerjaar 4 krijg je drie cijfers (3x weging 1). Deze vier cijfers en de vier cijfers uit leerjaar 3 bepalen samen het schoolexamencijfer.

Wat moet ik doen?

In iedere tentamenweek krijg je of een tentamen of een PO (praktijkopdracht) waarmee we een kerndoelen en vaardigheden toetsen. In het PTA overzicht staat beschreven wat voor jou van toepassing is.

BI/K/1	Oriëntatie op leren en werken
BI/K/2	Basisvaardigheden
BI/K/3	Leervaardigheden in het vak biologie
BI/K/4	Cellen staan aan de basis
BI/K/5	Schimmels en bacteriën: nuttig en soms schadelijk
BI/K/6	Planten en dieren en hun samenhang: de eigen omgeving verkend
BI/K/7	Mensen beïnvloeden hun omgeving
BI/K/8	Houding, beweging en conditie
BI/K/9	Het lichaam in stand houden: voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding
BI/K/10	Bescherming
BI/K/11	Reageren op prikkels
BI/K/12	Van generatie op generatie
BI/K/13	Erfelijkheid en evolutie

Hoe gaan we het doen?

In het PTA-overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op het tentamen. In de studiewijzer en in SOM vind je verdere details en aanvullende informatie.

PTA voor:	Biologie	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	Bi/K/1 Bi/K/2 Bi/K/3 Bi/K/4 Bi/K/5 Bi/K/6	Thema 1 (organen en cellen) en Thema 4 (ordening) uit BVJ 3a	Dossier (bestaande uit practica, begrippentoets en toepassingstoets) PTA 1	x	x	1	Nee
2.	Bi/K/1 Bi/K/2 Bi/K/3 Bi/K/12	Thema 2 (voortplanting en ontwikkeling) uit BVJ 3a	Tentamen PTA 2	x	x	1	Ja
3.	Bi/K/1 Bi/K/2 Bi/K/3 Bi/K/4 Bi/K/8 Bi/K/13	Thema 3 (erfelijkheid en evolutie) uit BVJ 3a en Thema 7 (stevigheid en beweging) uit BVJ 4b	Tentamen PTA 3	x	x	1	Ja
4.	Bi/K/1 Bi/K/2 Bi/K/3 Bi/K/11	Thema 5 (regeling) en Thema 6 (zintuigen) uit BVJ 3b	Tentamen PTA 4	x	x	1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 = Rapportcijfer leerjaar 3					

PTA voor:	Biologie	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	Bi/K/1 Bi/K/2 Bi/K/3 Bi/K/6 Bi/k/7	Thema 1 (planten) en Thema 2 (ecologie) uit BVJ 4a	Tentamen PTA 5	x	x	1	Ja
6.	Bi/K/1 Bi/K/2 Bi/K/3 Bi/K/7 Bi/K/9	Thema 3 (mens en milieu) uit BVJ 4a en thema 4 (voeding en vertering) uit BVJ 4b	Tentamen PTA 6	x	x	1	Ja
7.	Bi/K/1 Bi/K/2 Bi/K/3 Bi/K/9 Bi/K/10	Thema 5 (gaswisseling), Thema 6 (transport) en Thema 7 (opslag, uitscheiding en bescherming) uit BVJ 4b	Tentamen PTA 7	x	x	1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		(Som cijfers voor PTA 1 t/m PTA 7) : 7 = Schoolexamencijfer (SE-cijfer)					

KUNSTVAKKEN 1 (CKV)

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 3 krijg je twee praktische opdrachten PO (2x weging 1) en 4 handelingsopdrachten HO (4x weging 1) waarvan het gemiddelde ook wordt meegenomen in je schoolexamencijfer. Het gemiddelde van al deze beoordelingen bepaalt je overgang naar leerjaar 4.

Wat moet ik doen?

Je krijgt in totaal twee praktische opdrachten en 4 handelingsopdrachten waar we vaardigheden oefenen en toetsen; dit is aangegeven met kerndelen en eindtermen. De algemene kerndelen en de daar bijbehorende eindtermen voor het vak kunstvakken 1 staan hieronder beschreven.

		BB	KB	GL/TL
KV/K/1	Oriëntatie op leren en werken			
	De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van kunst en cultuur in de maatschappij.	X	X	X
KV/K/2	Basisvaardigheden			
	De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken.	X	X	X
KV/K/3	Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping			
	De kandidaat kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door te kiezen voor en actief deel te nemen aan ten minste 4 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunstvakken (zoals bijvoorbeeld beeldende vorming, muziek, dans en drama). Ten minste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.	X	X	X
KV/K/4	Reflectie en kunstdossier			
	De kandidaat kan zijn culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. Hij kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren.	X	X	X

Hoe gaan we het doen?

In het PTA overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om de opdrachten voldoende af te sluiten. Je dient alle opdrachten afgesloten te hebben met minimaal een voldoende (V).

PTA voor:	Kunsvakken 1 / CKV	Cohort: 2023-2025	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	KV/K/1 KV/K/4	Cultureel paspoort. Je maakt een zelfportret waarin je de verschillende kunstdisciplines tekent of schrijft in verhouding tot jezelf. Je kan het verschil benoemen tussen kunst en cultuur. Je weet meer over verschillende kunstdisciplines. Je kunt je culturele identiteit vertalen in beelden en in verslagvorm	PO 12 lessen	x		1	Ja
2.	KV/K/3 KV/K/2	Culturele activiteiten Je neemt actief deel aan 3 culturele en kunstzinnige activiteiten die gerelateerd zijn aan verschillende kunsvakken. Tenminste één kunstzinnige activiteit resulteert in de productie en presentatie van eigen werk.	HO Dagdeel per activiteit	x		1	Ja
3.	KV/K/2 KV/K/4	Ontwerpen Je ontwerpt een poster voor een cultureel evenement. Je krijgt kennis van verschillende lettertypes en layouts Je kunt een affiche ontwerpen met tekst en beeld	PO 12 lessen	x		1	Ja
4.	KV/K/1 KV/K/4	Muziek Je maakt een lijst met verschillende liedjes. Je krijgt inzicht in je eigen muzieksmaak Je leert uitleggen waarom je muziek wel of niet mooi vindt Je leert luisteren naar muziek en vormt een mening	HO 4 lessen	x		1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Alle opdrachten moeten met minimaal een voldoende worden afgerond					

DUIJS

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 3 krijg je vier tentamens (4x weging 2) en 4 kleinere toetsen (4x weging 1) waarvan het gemiddelde ook wordt meegenomen in je schoolexamencijfer. Het gemiddelde van al deze cijfers bepaalt je overgang naar leerjaar 4. In leerjaar 4 krijg je drie tentamens (3x weging 2) en 3 kleinere toetsen (3x weging 1) waarvan het gemiddelde ook meetelt voor het schoolexamencijfer.

Wat moet ik doen?

In iedere tentamenweek krijg je een tentamen waarmee we een vaardigheid toetsen, dit is aangegeven met kerndelen en eindtermen. De algemene kerndelen en de daar bijbehorende eindtermen voor het vak Duits staan hieronder beschreven.

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken

Je kunt je oriënteren op je eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.

MVT/K/2 Basisvaardigheden

Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

MVT/K/3 Leervaardigheden

Je kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan:

- het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek-en gespreksdoelen;
- de bevordering van het eigen taalleerproces;
- het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis;
- kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.

MVT/K/4 Leesvaardigheid

MVT/K/5 Luister- en Kijkvaardigheid

MVT/K/6 Gespreksvaardigheid

MVT/K/7 Schrijfvaardigheid

Hoe gaan we het doen?

In het PTA overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op de toets of het tentamen. In de studiewijzer en in SOM vind je verdere details en aanvullende informatie.

PTA voor: Duits							
PTA voor:		Cohort:		2023-2025			
Leerweg:		Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	MVT/K/4 Leesvaardigheid	Teksten lezen, meerkeuze en open vragen beantwoorden.	Schriftelijk, 90 min. PTA1	x		2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Kapitel 1	Schriftelijk, 45 min. PTA5a	x		1	Nee
2.	MVT/K/6 Gespreksvaardigheid	Taaldorp, diverse gespreksituaties uit het dagelijks leven	Mondeling, 20 min. PTA2	x		2	Nee
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Kapitel 2 (woordjes, grammatica, Redemittel, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA5b	x		1	Nee
3.	MVT/K/5 Kijk-luistervaardigheid	WOOTS	Digitaal, 60 min. PTA3	x	x	2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Kapitel 3 (woordjes, grammatica, Redemittel, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA5c	x		1	Nee
4.	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid MVT/K/4 Leesvaardigheid	Persoonlijke brief/ e-mail/ teksten lezen	Schriftelijk, 90 min. PTA4,	x	x	2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Kapitel 4 (woordjes, grammatica, Redemittel, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA5d	x		1	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 + 5-A-D = Rapportcijfer leerjaar 3 PTA5 (weging 1) is een gemiddelde van PTA5a t/m PTA5d					

PTA voor: Duits Cohort: 2023-2025							
Leerweg: Kaderberoepsgericht		Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	MVT/K/6 Gespreksvaardigheid	Mondeling Duits/inleveren vlog	Mondeling of digitaal inleveren, 5 min. PTA6	x		2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Kapitel 1 lj4 (woordjes,grammatica, Redemittel, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA9a	x		1	Nee
6.	MVT/K/5 Kijk-luistervaardigheid	WOOTS	Digitaal, 60 min. PTA7	x	x	2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Kapitel 2 lj4 (woordjes,grammatica, Redemittel, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA9b	x		1	Nee
7.	MVT/K/4 Leesvaardigheid	Teksten lezen, meerkeuze en open vragen beantwoorden. Persoonlijke brief/ e-mail/ formulier invullen	Schriftelijk, 90 min. PTA8	x	x	2	Ja
	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid						
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Kapitel 3 lj4 (woordjes,grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA9c	x		1	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 9 = Schoolexamencijfer (SE) PTA9 (weging 1) is een gemiddelde van PTA9a t/m PTA9c					

ECONOMIE

Leerjaar 3

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 3 krijg je 4 tentamens met weging 1. Het gemiddelde van deze cijfers is het cijfer wat je overgang bepaalt. De tentamencijfers komen in SOMtoday.

Voor een tentamen wordt je geacht het leerwerkboek voor de toetsen in orde te hebben en te gebruiken bij je voorbereiding op het tentamen.

De schoolexamencijfers of tentamencijfers gaan mee naar leerjaar 4 en tellen daar elk 1 keer mee. In leerjaar 4 krijg je nog drie tentamens waarvan de weging 2 is.

Bij elk onderwerp is aangegeven wat je daarvoor moet kennen en kunnen.

Wat moet ik doen, leren, herhalen en oefenen voor elke toets:

1. Leerwerkboek goed bestuderen. Alle opdrachten (inclusief examentraining en oefen- en rekenopgaven) zijn door jou gemaakt, nagekeken en eventueel verbeterd met de juiste uitwerkingen.
2. Aantekeningen, PowerPoint en overig (digitaal en/of schriftelijk) extra leer- en oefenmaterialen.
3. Begrippenlijsten, samenvattingen en algemene economische rekenvaardigheden.
4. Maken en nakijken "weet je het nog?".
5. Eventueel extra opdrachten oefenen.
6. Gebruik maken van de studiewijzer en berichtgeving in SOMtoday.

Leerjaar 4

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 4 krijg je 3 tentamens met weging 2. Het gemiddelde van de cijfers uit leerjaar 3 en 4 is het cijfer wat je definitieve schoolexamencijfer (SE) bepaalt. De tentamencijfers komen in SOMtoday.

Voor een tentamen wordt je geacht het leerwerkboek voor de toetsen in orde te hebben en te gebruiken bij je voorbereiding op het tentamen.

Bij elk onderwerp is aangegeven wat je daarvoor moet kennen en kunnen.

Wat moet ik doen, leren, herhalen en oefenen voor elke toets:

1. Leerwerkboek goed bestuderen. Alle opdrachten (inclusief examentraining en oefen- en rekenopgaven) zijn door jou gemaakt, nagekeken en eventueel verbeterd met de juiste uitwerkingen.
2. Aantekeningen, PowerPoint en overig (digitaal en/of schriftelijk) extra leer- en oefenmaterialen.
3. Begrippenlijsten, samenvattingen en algemene economische rekenvaardigheden.
4. Maken en nakijken "weet je het nog?".
5. Eventueel extra opdrachten oefenen.
6. Gebruik maken van de studiewijzer en berichtgeving in SOMtoday.

PTA voor: Economie Cohort: 2023-2025							
PTA voor: Economie		Cohort: 2023-2025					
Leerweg: Kaderberoepsgericht		Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	Consumptie EC/K/4A.1 EC/K/4A.2 EC/K/4A.6 EC/K/4A.7 EC/K/4A.8	Hoofdstuk 1 en 2 Pincode, 7e editie	Schriftelijk 90 minuten PTA 1	x	x	1	Ja
2.	Consumptie EC/K/4A.5 EC/K/4A.4	Hoofdstuk 3 en 4 Pincode, 7e editie	Schriftelijk 90 minuten PTA 2	x	x	1	Ja
3.	Internationale ontwikkelingen EC/K/7.1 EC/K/7.2 EC/K/7.3a EC/K/7.3b EC/K/7.5	Hoofdstuk 7 en 8 Pincode, 7e editie	Schriftelijk 90 minuten PTA 3	x	x	1	Ja
4.	Consumptie EC/K/4A.2 EC/K/4A.3 Arbeid en Productie EC/K/5A.1 EC/K/5A.2 EC/K/5A.3 EC/K/5A.4a EC/K/5A.5 EC/K/5A.6a EC/K/7.1	Hoofdstuk 5 en 6 Pincode, 7e editie	Schriftelijk 90 minuten PTA 4	x	x	1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 = Rapportcijfer leerjaar 3					

PTA voor:	Economie	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	Consumptie EC/K/4A.1 EC/K/4A.2 EC/K/4A.3 EC/K/4A.4 EC/K/4A.5 EC/K/4A.6 EC/K/4A.7 EC/K/4A.8	Hoofdstuk 1 en 2 Pincode, 7e editie	Schriftelijk 90 minuten PTA 5	x	x	2	Ja
6.	Arbeid en productie EC/K/5A.1 EC/K/5A.2 EC/K/5A.3 EC/K/5A.4a EC/K/5A.5 EC/K/5A.6a EC/K/5A.6b EC/K/5A.6c	Hoofdstuk 3 en 4 Pincode, 7e editie	Schriftelijk 90 minuten PTA 6	x	x	2	Ja
7.	Internationaleontwikkelingen EC/K/7.1 EC/K/7.2 EC/K/7.3a EC/K/7.3b EC/K/7.5	Hoofdstuk 5,6 en 7 Pincode, 7e editie	Schriftelijk 90 minuten PTA 7	x	x	2	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 7 = Schoolexamencijfer (SE)					

ENGELS

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 3 krijg je vier tentamens (4x weging 2) en 5 kleinere toetsen (5x weging 1) waarvan het gemiddelde ook wordt meegenomen in je schoolexamencijfer. Het gemiddelde van al deze cijfers bepaalt je overgang naar leerjaar 4. In leerjaar 4 krijg je drie tentamens (3x weging 2) en 4 kleinere toetsen (4x weging 1) waarvan het gemiddelde ook meetelt voor het schoolexamencijfer.

Wat moet ik doen?

In iedere tentamenweek krijg je een tentamen waarmee we een vaardigheid toetsen, dit is aangegeven met kerndelen en eindtermen. De algemene kerndelen en de daar bijbehorende eindtermen voor het vak Engels staan hieronder beschreven.

MVT/K/1 Oriëntatie op leren en werken

Je kunt je oriënteren op je eigen loopbaan en het belang van de Moderne Vreemde Talen in de maatschappij.

MVT/K/2 Basisvaardigheden

Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven, verwerken en presenteren.

MVT/K/3 Leervaardigheden

Je kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen aan:

- het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek-en gespreksdoelen;
- de bevordering van het eigen taalleerproces;
- het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis;
- kennis van land en samenleving toepassen bij het herkennen van cultuuruitingen.

MVT/K/4 Leesvaardigheid

MVT/K/5 Luister- en Kijkvaardigheid

MVT/K/6 Gespreksvaardigheid

MVT/K/7 Schrijfvaardigheid

Hoe gaan we het doen?

In het PTA-overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op de toets of het tentamen. In de studiewijzer en in SOM vind je verdere details en aanvullende informatie.

PTA voor:	Engels	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	MVT/K/4 Leesvaardigheid	Teksten lezen, meerkeuze en open vragen beantwoorden.	Schriftelijk, 90 min. PTA1	X	X	2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 1 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8a	X		1	Nee
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 2 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8b	X		1	Nee
2.	MVT/K/6 Gespreksvaardigheid	Taaldorp, diverse gesprekssituaties uit het dagelijks leven	Mondeling, 20 min. PTA2	X		2	Nee
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 3 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8c	X		1	Nee

3.	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid	Persoonlijke brief/e-mail.	Schriftelijk, 60 min. PTA3	X		2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 4 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8d	X		1	Nee
4.	MVT/K/5 Kijk-luistervaardigheid	WOOTS	Digitaal, 60 min. PTA4	X	X	2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 5 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8e	X		1	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 + PTA8 (8A →E) = Rapportcijfer leerjaar 3 PTA8 (weging 1) is een gemiddelde van PTA8a t/m 8k					

PTA voor:	Engels	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	MVT/K/6 Gespreksvaardigheid	Profielgericht sollicitatiegesprek + brief	Mondeling (15 min) PTA5a en Schriftelijk PTA5b (45 min)	X		2	Nee
	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid			X		2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 1 lj4 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8h	X		1	Nee
6.	MVT/K/5 Kijk- luistervaardigheid	WOOTS	Digitaal, 60 min. PTA6	X	X	2	Ja
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 2 lj4 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8j	X		1	Nee
	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 3 lj4 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8k	X		1	Nee
7.	MVT/K/4 Leesvaardigheid	Teksten lezen, meerkeuze en open vragen beantwoorden.	Schriftelijk, 90 min. PTA7	X	X	2	Ja

	MVT/K/1 MVT/K/2 MVT/K/3 MVT/K/4 MVT/K/7	Pw Theme 4 lj4 (woordjes, grammatica, stones, lezen)	Schriftelijk, 45 min. PTA8k	X		1	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 8 = Schoolexamencijfer (SE) PTA8 (weging 1) is een gemiddelde van PTA8a t/m 8k					

GESCHIEDENIS

Algemene informatie:

Het examendossier voor geschiedenis bestaat uit zeven cijfers samengesteld uit zes schriftelijke tentamens en één opdracht. Het gemiddelde cijfer van de eerste vier cijfers telt mee voor de overgang van klas 3 naar klas 4. Samen met de drie behaalde cijfers in klas 4, telt het mee voor het schoolexamen. In het vak geschiedenis wordt centraal schriftelijk examen gedaan. De verschillende onderdelen mogen herkanst worden.

Wat moet ik doen?

GSK1 Oriëntatie op leren en werken

Eindterm 1: De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van geschiedenis en staatsinrichting in de maatschappij.

GSK2 Basisvaardigheden

Eindterm 2: De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.

GSK3 Leervaardigheden in het vak geschiedenis en staatsinrichting

Eindterm 3: De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - de ontwikkeling van het eigen leervermogen - het vermogen om met voor geschiedenis en staatsinrichting geëigende vaktaal en methodieken te communiceren en onderzoek te doen

GSK4 De koloniale relatie Indonesië-Nederland

Eindterm 4: De kandidaat kan herkennen en benoemen op welke wijze de koloniale relatie tussen Indonesië en Nederland zich in de loop der tijd ontwikkeld heeft en bijgedragen heeft aan de dekolonisatie/onafhankelijkheid van Indonesië.

GSK5 Staatsinrichting

De kandidaat kan herkennen en benoemen hoe de Nederlandse rechtsstaat/staatsinrichting zich vanaf 1848 tot nu ontwikkeld heeft en deze ontwikkelingen in verband brengen met belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in de Nederlandse geschiedenis vanaf 1848.

GSK8 Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945

Eindterm 12: De kandidaat kan herkennen en benoemen welke cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen zich na de Tweede Wereldoorlog hebben voorgedaan en welke gevolgen deze ontwikkelingen gehad hebben voor de Nederlandse samenleving.

GSK9 Koude oorlog

Eindterm 14: De kandidaat kan het ontstaan, verloop en einde van de Koude Oorlog herkennen, en benoemen welke oorzaken en gevolgen deze periode voor de wereldpolitiek in het algemeen en voor Europa in het bijzonder heeft gehad.

GSK10 Historische overzicht

De kandidaat kan herkennen en benoemen welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan.

Hoe gaan we het doen?

In het PTA overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op de toets of het tentamen. In de studiewijzer en in SOM vind je verdere details en aanvullende informatie.

PTA	Geschiedenis	Cohort: 2023 - 2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	GSK4 De koloniale relatie Indonesië-Nederland Eindterm 5: De kandidaat kan herkennen en beschrijven op welke wijze de koloniale relatie tussen Indonesië en Nederland zich in de loop der tijd ontwikkeld heeft en bijgedragen heeft aan de dekolonisatie/onafhankelijkheid van Indonesië.	Doornemen: Leerdoelenkaart thema 1 Maken: LessonUps, VO Content en de werkbladen	Schriftelijk examen 60 minuten / GS1-K-T	X		1	Ja, 1x
2.	GSK8 Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945 Eindterm 13: De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen zich na de Tweede Wereldoorlog hebben voorgedaan en verklaren welke gevolgen deze ontwikkelingen gehad hebben voor de Nederlandse samenleving.	Doornemen: Leerdoelenkaart thema 2 Maken: LessonUps, VO Content en de werkbladen	Schriftelijk examen 60 minuten / GS2-K- T	X		1	Ja, 1x
3.	GSK9 Koude oorlog Eindterm 15: De kandidaat kan het ontstaan, verloop en einde van de Koude Oorlog herkennen en beschrijven, en aangeven welke oorzaken en gevolgen deze periode voor de wereldpolitiek in het algemeen en voor Europa in het bijzonder heeft gehad.	Doornemen: Leerdoelenkaart thema 3 Maken: LessonUps, VO Content en de werkbladen	Schriftelijk examen 60 minuten / GS3-K-T	X		1	Ja, 1x
4.	GSK4 De koloniale relatie Indonesië-Nederland Eindterm 5: De kandidaat kan herkennen en beschrijven op welke wijze de koloniale relatie tussen Indonesië en Nederland zich in de loop der tijd ontwikkeld heeft en bijgedragen heeft aan de dekolonisatie/onafhankelijkheid van Indonesië.	Doornemen: Leerdoelenkaart thema 1, 2 en 3 en kijken naar gemaakte LessonUps, VO content en werkbladen. Maken: Werken aan de PO.	Praktische opdracht (PO) GS4-K-PO	X		1	Nee

	<p>GSK8 Cultureel-mentale ontwikkelingen in Nederland na 1945 Eindterm 13: De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke cultureel-maatschappelijke ontwikkelingen zich na de Tweede Wereldoorlog hebben voorgedaan en verklaren welke gevolgen deze ontwikkelingen gehad hebben voor de Nederlandse samenleving.</p> <p>GSK9 Koude oorlog Eindterm 15: De kandidaat kan het ontstaan, verloop en einde van de Koude Oorlog herkennen en beschrijven, en aangeven welke oorzaken en gevolgen deze periode voor de wereldpolitiek in het algemeen en voor Europa in het bijzonder heeft gehad.</p>						
Berekening cijfer schoolexamen	Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 = Rapportcijfer leerjaar 3						

PTA	Geschiedenis	Cohort: 2023-2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	<p>GSK10 Historische overzicht De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan.</p> <p>GSK5 Staatsinrichting De kandidaat kan herkennen en beschrijven hoe de Nederlandse rechtsstaat/staatsinrichting zich vanaf 1848 tot nu ontwikkeld heeft en deze ontwikkelingen in verband brengen met belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in de Nederlandse geschiedenis vanaf 1848.</p>	<p>Doornemen: Leerdoelenkaart thema 4: <u>Nederland van 1848 tot 1914 & De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)</u></p> <p>Maken: LessonUps, VO Content en de werkbladen</p>	Schriftelijk examen 60 minuten GS5-K-T	X		2	Ja, 1x
6	<p>GSK10 Historische overzicht De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan.</p> <p>GSK5 Staatsinrichting De kandidaat kan herkennen en beschrijven hoe de Nederlandse rechtsstaat/staatsinrichting zich vanaf 1848 tot nu ontwikkeld heeft en deze ontwikkelingen in verband brengen met belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in de Nederlandse geschiedenis vanaf 1848.</p>	<p>Doornemen: Leerdoelenkaart thema 5: <u>Het Interbellum (1919-1939) & De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)</u></p> <p>Maken: LessonUps, VO Content en de werkbladen</p>	Schriftelijk examen 60 minuten / GS6-K-T	X		2	Ja, 1x

7.	<p>GSK10 Historische overzicht De kandidaat kan herkennen en beschrijven welke belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen zich in de Nederlandse en (West-)Europese geschiedenis vanaf 1900 hebben voorgedaan.</p> <p>GSK5 Staatsinrichting De kandidaat kan herkennen en beschrijven hoe de Nederlandse rechtsstaat/staatsinrichting zich vanaf 1848 tot nu ontwikkeld heeft en deze ontwikkelingen in verband brengen met belangrijke gebeurtenissen en ontwikkelingen in de Nederlandse geschiedenis vanaf 1848.</p>	<p>Doornemen: Leerdoelenkaart thema 6: <u>De Koude Oorlog (1945-1989) & Europa na 1989</u></p> <p>Maken: LessonUps, VO Content en de werkbladen</p>	Schriftelijk examen / 60 minuten GS7-K-T	X		2	Ja, 1x
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 7 = Schoolexamencijfer (SE)					

LICHAMELIJKE OPVOEDING (LO)

Algemene informatie:

Het vak Sport en Bewegen kent uitsluitend een schoolexamen. Het schoolexamen heeft de vorm van een examendossier.

Het examendossier bevat:

- Een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten.
- Een overzicht van de behaalde resultaten en vorderingen.

Het examendossier wordt verspreid over het 3^e en 4^e leerjaar opgebouwd. Aan het vak Sport en Bewegen wordt geen cijfer toegekend. Het moet naar behoren worden afgesloten. De examinerator stelt aan de hand van een beoordeling vast of het vak voldoende afgesloten is. Rekening houdend met de mogelijkheden van de leerling kan naast de beoordeling voldoende ook de waardering goed worden toegekend. Dat bij de beoordeling wordt uitgegaan van de mogelijkheden van de leerling, betekent dat er rekening dient te worden gehouden met eventuele (fysieke) beperkingen van leerlingen.

Wat moet ik kunnen en wat moet ik doen voor elke onderdeel:

Hoofdgroepen

Als onderdelen van het schoolexamen Sport en Bewegen worden de volgende onderdelen getoetst:

1. de algemene vaardigheden;
2. de motorische vaardigheden;
3. rollen en houding;

Het schoolexamen bevat dus drie hoofdgroepen, die elk met minimaal een voldoende moet worden afgesloten. Onderlinge compensatie van voldoende en onvoldoende cijfers tussen de vier hoofdgroepen is niet mogelijk.

ONDERDELEN LEERJAAR 3

	ONDERDEEL	PERIODE	HANDELINGS	BEOORDELING	WEGING
		<i>1/2/3/4</i>	<i>DELEN</i>		
o	SLAG EN LOOPSPEL				
	o Softbal	2		X	1
o	TURNEN				
	o MT Arabier	3		X	1
	o Ringenzwaaien	2		X	1
	o Handstandovers.	4		X	1
o	DOELSPELEN				
	o Basketbal	1		X	1
	o Voetbal	1		X	1
o	TERUGSLAGSPELEN				
	o Volleybal	4		X	1
o	ATLETIEK				
	o Kogelstoten	1		X	1
	o 12 min. Loop	1		X	1
o	ZELFVERDEDIGING				
	o Boksen	3		X	1
o	OVERIGE ONDERDELEN				
	o Shuttle-run test	2		X	1
	o Conditiecircuit	2	X		1

Extra notitie: De leerling moet voor alle onderdelen die afgesloten zijn een voldoende scoren om te hebben voldaan aan de eindtermen van het plan van toetsing en afsluiting sport en bewegen voor het VMBO.

ONDERDELEN LEERJAAR 4

	ONDERDEEL	PERIODE	HANDELINGS	BEOORDELING	WEGING
		<i>1/2/3</i>	<i>DELEN</i>		
o	SLAG EN LOOPSPEL				
	o Softbal	1		X	1
o	TURNEN				
	o Over de kop gaan	3		X	1
	o Trampoline hoogspringen	1		X	1
o	DOELSPELEN				
	o Basketbal	2		X	1
	o Uni-hockey	2		X	1
	o Voetbal	1		X	1
o	TERUGSLAGSPELEN				
	o Badminton	3		X	1
o	ATLETIEK				
	o 12 min. Loop	2		X	1
o	ZELFVERDEDIGING				
	o Boksen	1		X	1
o	OVERIGE ONDERDELEN				
	o Sportoriëntatie	3	X		1
	o Sportd. basketbal	2	X		1

Extra notitie: De leerling moet voor alle onderdelen die afgesloten zijn een voldoende scoren om te hebben voldaan aan de eindtermen van het plan van toetsing en afsluiting sport en bewegen voor het VMBO.

PTA voor: Lichamelijke opvoeding Cohort: 2023-2025					
PTA voor:		Lichamelijke opvoeding	Cohort:		2023-2025
Leerweg:		Kader beroepsgericht	Leerjaar:		3
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen/ wat moet je kunnen?</i>	Toets-vorm, duur en code	Weging	Herkansing
1.	LO1/K/1: Oriëntatie op het leren en werken LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	Ik kan: 1. Samenwerken en communiceren met anderen 2. Instructies van de docent opvolgen en openstaan voor feedback 3. Omgaan met winst en verlies 4. Rekening houden met anderen 5. Zorg dragen voor mijn sportkleding 6. Zorg dragen voor materiaal van school 7. Diverse rollen zoals scheidsrechter, puntenteller aannemen 8. Reflecteren op eigen bewegingen	PO: 9 weken	3	Nee
	LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/7: Atletiek	Ik kan: (Kogelstoten/duurloop) Een kogelstoten aan de hand van de O'Brien-techniek waarbij de kogel zo ver mogelijk gestoot wordt. De 12-minuten duurloop afleggen waarbij zoveel mogelijk rondes gelopen worden.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/4: Doelspelen	Ik kan: (Basketbal en voetbal spelen) Een partij basketbal spelen waarbij ik de regels van het spel ken en kan samenspelen met mijn teamgenoten. Ik weet de techniek vormen die hierbij horen en kan deze toepassen. Een partij voetbal spelen waarbij ik de regels van het spel ken en kan samenspelen met mijn teamgenoten. Ik weet de techniek vormen die hierbij horen en kan deze toepassen.	PO: 40 min.	1	Ja
2.	LO1/K/1: Oriëntatie op het leren en werken LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	Ik kan: 1. Samenwerken en communiceren met anderen 2. Instructies van de docent opvolgen en openstaan voor feedback 3. Omgaan met winst en verlies 4. Rekening houden met anderen 5. Zorg dragen voor mijn sportkleding 6. Zorg dragen voor materiaal van school	PO: 9 weken	3	Nee

		7. diverse rollen zoals scheidsrechter, puntenteller aannemen 8. reflecteren op eigen bewegen			
	LO1/K/7: Atletiek	Ik kan: (Shuttlerun test/conditie circuit) Op de muziek een shuttlerun test lopen, waarbij ik mij moet focussen op de muziek en vanuit daar mijn conditie moet testen. Een conditie circuit afleggen waarbij ik in een tweetal moet samenwerken en aan mijn conditie/kracht moet werken.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/4: Spel	Ik kan: (Softbal) Ik ken de (basis) softbalregels en kan een partij spelen. Ik weet: - wanneer er een gedwongen loop is en hoe ik iemand dan uit mag maken. -hoe ik iemand uit maak als er geen gedwongen loop is. -met hoeveel ik op een honk mag staan. -wanneer ik mag lopen. -wanneer ik een punt gehaald heb. -hoe ik een bal moet slaan.	PO: 40 min.	1	Ja
3.	LO1/K/1: Oriëntatie op het leren en werken LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	Ik kan: 1. Samenwerken en communiceren met anderen 2. Instructies van de docent opvolgen en openstaan voor feedback 3. Omgaan met winst en verlies 4. Rekening houden met anderen 5. Zorg dragen voor mijn sportkleding 6. Zorg dragen voor materiaal van school 7. Diverse rollen zoals scheidsrechter, puntenteller aannemen 8. Reflecteren op eigen bewegen	PO: 9 weken	3	Nee
	LO1/K/8: Zelfverdediging	Ik kan: (Boksen) Verschillende technieken toepassen en deze laten zien in een showvorm. Ik kan de veiligheidsregels die door de docent benoemt zijn hanteren en deze volbrengen. Zo dat ik mijzelf en medeleerlingen niet in gevaar breng.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/5: Turnen	Ik kan: (Arabier/wendsprong) Ik kan een goede wendsprong uitvoeren met een minimale hoek van 135 graden.	PO: 40 min.	1	Ja

	LO1/K/5: Turnen	Ik kan: (Ringenzwaaien) - Een tweepas ritme maken om snelheid te maken - Een halve draai maken - Afslepen met je voeten	PO: 40 min.	1	Ja
4.	LO1/K/1: Oriëntatie op het leren en werken LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	Ik kan: 1. Samenwerken en communiceren met anderen 2. Instructies van de docent opvolgen en openstaan voor feedback 3. Omgaan met winst en verlies 4. Rekening houden met anderen 5. Zorg dragen voor mijn sportkleding 6. Zorg dragen voor materiaal van school 7. Diverse rollen zoals scheidsrechter, puntenteller aannemen 8. Reflecteren op eigen bewegen	PO: 9 weken	3	Nee
	LO1/K/5: Turnen	Ik kan: (Handstand-(overslag) Ik kan met/zonder hulpverlening een handstand maken waarbij mijn benen recht omhoog zijn.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/4: Spel	Ik kan: (volleybal) Een partij volleybal spelen waarbij ik de regels van het spel ken en kan samenspelen met mijn teamgenoten. Ik weet de techniek vormen die hierbij horen en kan deze toepassen.	PO: 40 min.	1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Volledig PTA / 21= rapportcijfer			

PTA voor: Lichamelijke opvoeding Cohort: 2022-2024					
PTA voor:		Lichamelijke opvoeding	Cohort:	2022-2024	
Leerweg:		Kader beroepsgericht	Leerjaar:	4	
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm, duur en code	Weging	Herkansing
5.	LO1/K/1: Oriëntatie op het leren en werken LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	Ik kan: 1. Samenwerken en communiceren met anderen 2. Instructies van de docent opvolgen en openstaan voor feedback 3. Omgaan met winst en verlies 4. Rekening houden met anderen 5. Zorg dragen voor mijn sportkleding 6. Zorg dragen voor materiaal van school 7. Diverse rollen zoals scheidsrechter, puntenteller aannemen 8. Reflecteren op eigen bewegen	Praktijkopdracht, 9 weken	3	Nee
	LO1/K/5: Turnen	Ik kan: (Trampoline hoogspringen) Een hurksprong springen met trampoline waarbij ik over een touw moet springen.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/4: Spel	Ik kan: (Softbal) Ik ken de (basis) softbalregels en kan een partij spelen. Ik weet: - wanneer er een gedwongen loop is en hoe ik iemand dan uit mag maken. -hoe ik iemand uit maak als er geen gedwongen loop is. -met hoeveel ik op een honk mag staan. -wanneer ik mag lopen. -wanneer ik een punt gehaald heb. -hoe ik een bal moet slaan.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/4: Spel	Ik kan: (Voetbal) Een partij voetbal spelen waarbij ik de regels van het spel ken en kan samenspelen met mijn teamgenoten. Ik weet de techniek vormen die hierbij horen en kan deze toepassen.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/8: Zelfverdediging	Ik kan: (Boksen) Verschillende technieken toepassen en deze laten zien in een showvorm.	PO: 40 min.	1	Ja

		Ik kan de veiligheidsregels die door de docent benoemt zijn hanteren en deze volbrengen. Zo dat ik mijzelf en medeleerlingen niet in gevaar breng.			
6.	LO1/K/1: Oriëntatie op het leren en werken LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	Ik kan: 1. Samenwerken en communiceren met anderen 2. Instructies van de docent opvolgen en openstaan voor feedback 3. Omgaan met winst en verlies 4. Rekening houden met anderen 5. Zorg dragen voor mijn sportkleding 6. Zorg dragen voor materiaal van school 7. Diverse rollen zoals scheidsrechter, puntenteller aannemen 8. Reflecteren op eigen bewegen	PO: 9 weken	3	Nee
	LO1/K/4: Spel	Ik kan: (Basketbal/unihockey) Een partij unihockey spelen waarbij ik de regels van het spel ken en kan samenspelen met mijn teamgenoten. Ik weet de techniek vormen die hierbij horen en kan deze toepassen. Een partij basketbal spelen waarbij ik de regels van het spel ken en kan samenspelen met mijn teamgenoten. Ik weet de techniek vormen die hierbij horen en kan deze toepassen. Daarnaast kan ik basketballen tegen andere klassen in vorm van een sportdag.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/7: Atletiek	Ik kan: (duurloop) De 12-minuten duurloop afleggen waarbij zoveel mogelijk rondes gelopen worden.	PO: 40 min.	1	Ja
7.	LO1/K/1: Oriëntatie op het leren en werken LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding	Ik kan: 1. Samenwerken en communiceren met anderen 2. Instructies van de docent opvolgen en openstaan voor feedback 3. Omgaan met winst en verlies 4. Rekening houden met anderen 5. Zorg dragen voor mijn sportkleding 6. Zorg dragen voor materiaal van school 7. Diverse rollen zoals scheidsrechter, puntenteller aannemen	PO: 9 weken	3	Nee

		8. Reflecteren op eigen bewegen			
	LO1/K/4: Spel	Ik kan: (badminton) Een partij badminton spelen waarbij ik de regels van het spel. Daarnaast beheers ik de benodigde techniek die ik nodig heb om het spel te kunnen spelen.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/5: Turnen	Ik kan: (over de kop gaan) Vanuit een trampoline een koprol, tipsalto of volledige salto maken met behulp van hulpverleners of zonder hulpverleners. Dit kan gedaan worden op een vlakke mat of op een schuine mat.	PO: 40 min.	1	Ja
	LO1/K/3: Leervaardigheden in het vak lichamelijke opvoeding LO1/K/6: Bewegen op muziek LO1/K/9: Actuele bewegingsactiviteiten	Ik kan: (Fitness) Tijdens de muziek zoveel mogelijk herhalingen maken per onderdeel/ opdracht.	PO: 40 min.	1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Volledig PTA (leerjaar 3 & leerjaar 4) / 39 = SE-cijfer dit wordt omgezet in: 0-5,4 = O, 5,5-7,9 = V 8,0 - 10,0 = G			

LOB (Loopbaan Ontwikkeling en Begeleiding)

Leerjaar 3 + 4

Algemene informatie:

Met de structuur van de beroepsgerichte programma's worden leerlingen gestimuleerd om te oefenen in het maken van loopbaankeuzes. In deze structuur kiezen leerlingen een profiel, de bijbehorende verplichte profielvakken, de beroepsgerichte keuzevakken en stages. Zo stellen leerlingen binnen de grenzen van de school hun eigen opleiding samen.

Loopbaanontwikkeling en begeleiding (LOB) is bedoeld om leerlingen te helpen bij de ontwikkeling van hun loopbaancompetenties en bij het maken van keuzes. Die competenties bieden handvatten zodat leerlingen op basis daarvan loopbaankeuzes leren maken, voor nu en in hun toekomstige loopbaan.

Loopbaanontwikkeling en Begeleiding (LOB) is verplicht voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs (vo), als onderdeel van het schoolexamen. Je moet LOB als handelingsdeel in leerjaar 4 met een voldoende (V) afsluiten.

(Een handelingsdeel (HD) bestaat uit opdrachten waarvan per leerling door de docent moet worden vastgesteld of deze naar behoren zijn uitgevoerd. De leerling moet notities maken waarin aandacht wordt besteed aan de ervaring met de opdrachten. Deze notities maken deel uit van het handelingsdeel.)

Wat moet je kunnen:

Je bent in staat je eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Je doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op je eigen handelen en reflectie op ervaringen.

Je ontwikkelt de vaardigheid je eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met de 'loopbaancompetenties': Loopbaancompetenties zijn vaardigheden die je inzet bij nieuwe loopbaanervaringen en het maken van loopbaankeuzes. Dit geldt dus niet alleen voor de keuze van een beroepsgericht profielvak of een beroepsgericht keuzevak, een vervolgopleiding of een baan, maar voor alle loopbaankeuzes die gemaakt moeten worden. Je kunt deze vaardigheden je gehele loopbaan blijven gebruiken. De afgelopen jaren wordt door de meeste scholen gebruik gemaakt van de vijf loopbaancompetenties zoals onderscheiden door Marinka Kuijpers:

1. Kwaliteitsreflectie: 'Wat kan ik het best en hoe weet ik dat?'
2. Motievenreflectie: 'Waar ga en sta ik voor en waarom dan?'
3. Werkexploratie: 'Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan?'
4. Loopbaansturing: 'Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?'
5. Netwerken: 'Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?'

Je maakt je eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor jezelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'.

In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten:

- a. De beoogde doelen
- b. De resultaten
- c. De evaluatie en conclusie
- d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies

Waar en wanneer doe je dit:

In het digitale programma Qompas staan opdrachten die doorgewerkt moeten worden. Dit kun je soms in mentorlessen doen, maar ook thuis of in andere lessen (uiteraard met toestemming van de docent).

Wat moet gedaan zijn:

In Qompas volg je het Stappenplan van je leerjaar.

Dit stappenplan is onderverdeeld in verschillende hoofdstukjes.

Elke hoofdstukje bestaat uit verplichte en 'vrijwillige' opdrachten.

Na elke stage, profielmodule en beroepsgericht keuzevak komt een opdracht om deze keuze/ervaring voor jezelf te evalueren.

De verplichte opdrachten moeten in ieder geval allemaal gedaan zijn. In gesprekjes met je mentor wordt bekeken welke 'vrijwillige' opdrachten je ook nog moet doen.

In de driehoek gesprekken wordt o.a. besproken hoe het met je loopbaanontwikkeling gaat. Je ervaringen in de stages, profielenmodules, beroepsgerichte keuzevakken, AVO-vakken, eventueel bezoek aan de MBO-scholenmarkt en het meedoen aan de oriëntatieweek zullen in deze gesprekken zeker aan de orde komen. Zo kun je deze ervaringen gebruiken om weer nieuwe keuzes te maken. Van elk gesprek over je loopbaanontwikkeling maak je een verslagje in Qompas.

MAATSCHAPPIJLEER 1

Algemene informatie:

Het examendossier voor maatschappijleer 1 bestaat uit vier cijfers samengesteld uit drie schriftelijke tentamens en één opdracht. Het gemiddelde cijfer van deze vier cijfers telt mee voor de overgang van leerjaar 3 naar 4. Maatschappijleer 1 wordt tijdens het schoolexamen afgerond. Dat wil zeggen dat er geen centraal schriftelijk examen in wordt gedaan maar het cijfer telt wel mee in de slaag zak regeling van het eindexamen. De verschillende onderdelen mogen herkanst worden.

Extra herkansing in verband met meetellen met het examen.

Leerlingen die als eindcijfer een onvoldoende hebben, dat wil zeggen een vijf of lager krijgen de mogelijkheid om een herkansing te doen. Hiervoor geldt dat alle onderdelen opnieuw moeten worden gedaan en dat alle eerder behaalde cijfers komen te vervallen en de nieuw behaalde cijfers tellen. In de praktijk kan dit betekenen dat je dus een lager cijfer kunt halen voor je herkansing en dat die dus meetelt. De herkansing vindt plaats in overleg met de docent maatschappijleer 1 in leerjaar 4.

Bij elk tentamen en opdracht is aangegeven wat je daarvoor moet kunnen en kennen. Hoe je moet leren staat hieronder.

Wat moet ik doen?

- ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken
- ML1/K/2 Basisvaardigheden
- ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer
- ML1/K/4 Cultuur en socialisatie
- ML1/K/5 Sociale verschillen
- ML1/K/6 Macht en zeggenschap
- ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering

Hoe gaan we het doen?

In het PTA overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op de toets of het tentamen. In de studiewijzer en in SOM vind je verdere details en aanvullende informatie.

PTA voor:	Maatschappijleer	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken ML1/K/2 Basisvaardigheden ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer ML1/K/4 Cultuur en socialisatie ML1/K/5 Sociale verschillen ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering	Bestudeer en maak opdrachten horend bij hoofdstuk 2: Jongeren en Hoofdstuk 8: Relaties van Thema's maatschappijleer BK Essener.	Schriftelijk 60 minuten SE1	x	x	1	Ja
2.	ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken ML1/K/2 Basisvaardigheden ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer ML1/K/4 Cultuur en socialisatie ML1/K/5 Sociale verschillen ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering	Bestudeer en maak opdrachten horen bij hoofdstuk 6: Werk en hoofdstuk 7: Criminaliteit van Thema's maatschappijleer BK Essener.	Schriftelijk 60 minuten SE2	x	x	1	Ja
3.	ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken ML1/K/2 Basisvaardigheden ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer ML1/K/4 Cultuur en socialisatie ML1/K/5 Sociale verschillen ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering	Pluriforme samenleving (Hoofdstuk 4)	Praktische Opdracht N.v.t. SE3	x	x	1	Nee
4.	ML1/K/1 Oriëntatie op leren en werken ML1/K/2 Basisvaardigheden ML1/K/3 Leervaardigheden in het vak maatschappijleer ML1/K/6 Macht en zeggenschap ML1/K/7 Beeldvorming en stereotypering	Bestudeer en maak opdrachten horen bij hoofdstuk 3: Politiek en hoofdstuk 5: Media van Thema's maatschappijleer BK Essener.	Schriftelijk 60 minuten SE4	x	x	1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 = Eindcijfer SE MA 1					

NEDERLANDS

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 3 krijg je vier tentamens (weging 3). Daarnaast krijg je twee kleinere toetsen en drie mondelinge presentaties (weging 1) waarvan het gemiddelde ook wordt meegenomen in je schoolexamencijfer. Het gemiddelde van al deze cijfers bepaalt je overgang naar leerjaar 4. In leerjaar 4 krijg je drie tentamens (weging 3) twee mondelinge toetsen (weging 2) en 3 schrijftoetsen (weging 1) waarvan het gemiddelde ook meetelt voor het schoolexamencijfer.

Wat moet ik doen?

In iedere tentamenweek krijg je een tentamen waarmee we een vaardigheid toetsen, dit is aangegeven met kerndelen en eindtermen. De algemene kerndelen en de daar bijbehorende eindtermen voor het vak Nederlands staan hieronder beschreven.

Kerndoel	Thema
K1	Oriëntatie op leren en werken
K2	Basisvaardigheden
K3	Leervaardigheden in het vak Nederlands
K4	Luister- en kijkvaardigheid
K5	Spreek- en gespreksvaardigheid
K6	Leesvaardigheid
K7	Schrijfvaardigheid
K8	Fictie

Hoe gaan we het doen?

In het PTA overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op de toets of het tentamen. In de studiewijzer en in SOM vind je verdere details en aanvullende informatie.

PTA voor:	Nederlands	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K1/2/3/6	Leesvaardigheid Bok 1	Schriftelijk 60 minuten PTA NE01	x	x	3	Ja
	K1/2/3/5	Mondelinge taalvaardigheid Presentatie instructie	Mondelinge overhoring 15 minuten PTA NE8a	x	x	1	Nee
2.	K1/2/3/6	Leesvaardigheid Blok 1 en 2	Schriftelijk 60 minuten PTA NE02	x	x	3	Ja
	K1/2	SO grammatica, spelling en over taal Blok 1 en 2	Schriftelijk 45 minuten PTA NE8b	x	x	1	Nee
	K1/2/3/5	Mondelinge taalvaardigheid Debatteren	Mondeling 45 minuten PTA NE8c	x	x	1	Nee
3.	K1/2/3/4	Kijk- en luistervaardigheid	Digitaal 90 minuten PTA NE03	x	x	2	Nee
	K1/2/3/5	Mondelinge taalvaardigheid Presentatie sectoronderzoek	Mondeling 15 minuten PTANE8d	x	x	1	Nee
4.	K1/2/3/6	Leesvaardigheid Blok 1, 2, 3 en 4	Schriftelijk 60 minuten PTA NE04	x	x	3	Ja
	K1/2	SO grammatica, spelling en over taal Blok 3 en 4	Schriftelijk 45 minuten PTA NE8e	x	x	1	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 + 8A → E = Rapportcijfer leerjaar 3					

PTA voor:	Nederlands	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	K1/2/3/6	Leesvaardigheid Blok 1	Schriftelijk 60 minuten PTA NE05	x	x	3	Ja
	K1/2/3/7	Schrijfvaardigheid Artikel schrijven	Schriftelijk 45 minuten PTA NE8f	x	x	1	Nee
6.	K1/2/3/4	Kijk- en luistervaardigheid	Digitaal 90 minuten PTA NE06	x	x	2	Nee
	K1/2/3/7	Schrijfvaardigheid Brief schrijven	Schriftelijk 45 minuten PTA NE8g	x	x	1	Nee
	K1/2/3/5	Mondelinge taalvaardigheid Sollicitatiegesprek	Mondeling 15 minuten PTA NE MO1	x	x	2	Nee
7.	K1/2/3/6	Leesvaardigheid Blok 1, 2 en 3	Schriftelijk 60 minuten PTA NE07	x	x	3	Ja
	K1/2/3/7	Schrijfvaardigheid Artikel schrijven	Schriftelijk 45 minuten PTA NE8h	x	x	1	Nee
	K1/2/3/5/8	Mondelinge taalvaardigheid Presentatie themadossier	Mondeling 15 minuten PTA NE MO2	x	x	2	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 8 + MO1 - MO2 = Schoolexamencijfer (SE)					

REKENEN

Algemene informatie:

Dit vak bereidt je voor op het schoolexamen rekenen waaraan je in leerjaar 3 en leerjaar 4 deelneemt. Alle derde en vierdejaars leerlingen worden uitgenodigd om aan de rekentoetsen deel te nemen, voor leerlingen zonder wiskunde in hun vakkenpakket is deelname verplicht. Het resultaat van het schoolexamen rekenen telt niet mee in de slaag-/zakregeling.

In leerjaar 3 zijn er vier momenten waarop het rekenexamen wordt afgenomen. In leerjaar 4 zijn er drie momenten waarop de rekentoets wordt afgenomen. Aan het begin van leerjaar 4 is er een extra rekentoets op niveau 2F voor de leerlingen die in leerjaar 3 niveau 2F hebben gehaald. Het beste resultaat, het hoogst behaalde niveau wordt vermeld op je rekencertificaat.

De rekentoetsen worden op verschillende niveaus aangeboden:

2F – Rekentoets voor BBL-, KBL- en GL-leerlingen

3F – Rekentoets op MBO-niveau voor BBL-, KBL- en GL-rekentalenten

2ER – Rekentoets voor BBL-, KBL- en GL-leerlingen met ernstige rekenproblemen

Leerlingen met ernstige rekenproblemen mogen de 2AER en/of 2ER-rekentoets maken. Bij het maken van deze toets mag je gebruikmaken van een rekenmachine, van een standaard rekenkaart en aanvullende rekenkaarten. Om in aanmerking te komen voor de 2ER-rekentoets moet je aan strenge voorwaarden voldoen. Je docent rekenen en de rekencoördinator op school kunnen je hier meer informatie over geven.

Aan leerlingen die de 2ER-toets maken en aan leerlingen die nog geen voldoende voor de 2F-toets hebben gehaald, worden in leerjaar 3 en 4 rekenlessen aangeboden. Leerlingen die een voldoende (e.g. een 6 of hoger) voor de 2F-toets halen, worden onder specifieke voorwaarden vrijgesteld van de verplichte rekenlessen en rekentoetsen. Leerlingen met een voldoende op 2F-niveau, mogen de overige rekentoetsmomenten gebruiken om hun resultaat te verbeteren en/of om de rekentoets op een hoger niveau te maken.

De leerlingen uit klas 3 die een 6 of hoger halen voor de 2F-rekentoets, moeten bij de eerste rekentoets in leerjaar 4 opnieuw een 6 of hoger halen voor de 2F-rekentoets om vrijgesteld te worden van rekenlessen en rekentoetsen.

Wat moet ik doen?

In iedere tentamenweek krijg je een rekentoets waarin we een vier rekendomeinen toetsen.

Domein 1 - Getallen

Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op:

- uitspraak, schrijfwijze en betekenis van getallen, symbolen en relaties
- wiskundetaal gebruiken
- getallen en getalrelaties
- structuur en samenhang
- memoriseren, automatiseren
- hoofdrekenen (noteren van tussenresultaten toegestaan)
- hoofdbewerkingen (+, -, ×, :) op papier uitvoeren met gehele getallen en decimale getallen
- bewerking met breuken (+, -, ×, :) op papier uitvoeren
- berekeningen uitvoeren om problemen op te lossen
- rekenmachine op een verstandige manier inzetten.

Domein 2 - Verhoudingen

Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op:

- uitspraak, schrijfwijze en betekenis van getallen, symbolen en relaties
- wiskundetaal gebruiken
- verhouding, procent, breuk, decimaal getal, deling, «deel van» met elkaar in verband brengen
- in de context van verhoudingen berekeningen uitvoeren, ook met procenten en verhoudingen

Domein 3 – Meten en meetkunde

Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op:

- maten voor lengte, oppervlakte, inhoud en gewicht, temperatuur,
- tijd en geld
- meetinstrumenten
- schrijfwijze en betekenis van meetkundige symbolen en relaties
- meetinstrumenten gebruiken
- structuur en samenhang tussen maateenheden
- verschillende representaties, 2D en 3D
- meten
- rekenen in de meetkunde

Domein 4 - Verbanden

Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op:

- analyseren en interpreteren van informatie uit tabellen, grafische voorstellingen en beschrijvingen
- veelvoorkomende diagrammen en grafieken
- verschillende voorstellingsvormen met elkaar in verband brengen
- gegevens verzamelen, ordenen en weergeven
- patronen beschrijven
- tabellen, diagrammen en grafieken gebruiken bij het oplossen van problemen
- rekenvaardigheden gebruiken

Hoe gaan we het doen?

In het PTA-overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op de rekentoetsen.

<https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879/2014-08-01#Bijlage2>

<https://www.examenblad.nl/onderwerp/aangescherpte-exameneisen-in-het/2024>

PTA voor:	Rekenen	Cohort: 2023-2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F, 2ER of 3F Rekentoets 1	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee
2.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F, 2ER of 3F Rekentoets 2	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee
3.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F, 2ER of 3F Rekentoets 3	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee
4.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F, 2ER of 3F Rekentoets 4	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee

PTA voor:	Rekenen	Cohort: 2023-2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F Rekentoets voor leerlingen die niveau 2F hebben gehaald in leerjr. 3	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee
5.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F, 2ER of 3F Rekentoets 5	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee
6.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F, 2ER of 3F Rekentoets 6	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee
7.	Domein 1 - Getallen Domein 2 - Verhoudingen Domein 3 - Meten en Meetkunde Domein 4 - Verbanden	Vorbereiden op en het maken van een rekentoets over de vier domeinen	Schriftelijk 45 min Niveau 2F, 2ER of 3F Rekentoets 7	x		Het beste resultaat komt op het rekencertificaat	nee

WISKUNDE

Algemene informatie:

Voor je schoolexamen in leerjaar 3 krijg je vier tentamens (4x weging 1). Deze vier cijfers bepalen samen je overgangscijfer naar leerjaar 4. In leerjaar 4 krijg je drie tentamens (3x weging 3). Deze drie tentamens en de vier tentamens uit leerjaar 3 bepalen samen het schoolexamencijfer.

Wat moet ik doen?

In iedere tentamenweek krijg je een tentamen waarmee we een kerndoelen en vaardigheden toetsen, dit is aangegeven met kerndelen en eindtermen. De algemene kerndelen en de daar bijbehorende eindtermen voor het vak wiskunde staan hieronder beschreven.

Wi/K/1 Oriëntatie op leren en werken

Je kunt je oriënteren op het belang van wiskunde voor de eigen loopbaan en voor je functioneren in de maatschappij. Je kan een relatie leggen tussen wiskundige kennis en vaardigheden en de beroepspraktijk.

Wi/K/2 Basisvaardigheden

Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, informatie verwerven en verwerken.

Wi/K/3 Leervaardigheden

Je kan structuren en verbanden opsporen in voor jou herkenbare situaties en verbindingen leggen met wiskundige begrippen, en daarbij:

- wiskundige technieken kiezen en gebruiken om problemen op te lossen, waaronder basisalgoritmen en standaardmethodes
- communiceren door middel van adequaat (wiskundig) taalgebruik
- adequate onderzoeks- en redeneerstrategieën toepassen.

Wi/K/4 Algebraïsche verbanden

Je kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij:

- tabellen, grafieken en woordformules hanteren, in het bijzonder bij lineaire verbanden
- geschikte wiskundige modellen gebruiken.

4Je kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij:

- tabellen, grafieken en (woord)formules hanteren bij verschillende typen verbanden 44
- geschikte wiskundige modellen gebruiken.

Je kan problemen oplossen waarin verbanden tussen variabelen een rol spelen, en daarbij:

- tabellen, grafieken en formules hanteren bij verschillende typen verbanden
- geschikte wiskundige modellen gebruiken.

Wi/K/5 Rekenen, meten en schatten

Je kan efficiënt rekenen en cijfermatige gegevens kritisch beoordelen, en daarbij:

- schatten en rekenen met gangbare maten en grootheden
- op een verstandige manier de rekenmachine gebruiken.

Wi/K/6 Meetkunde

Je kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij:

- redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen – afmetingen meten, schatten en berekenen –
- meetkundige begrippen, instrumenten en apparaten hanteren.

Je kan voorstellingen maken, onderzoeken en interpreteren van objecten en hun plaats in de ruimte, en daarbij:

- redeneren over meetkundige figuren en deze tekenen
- afmetingen meten, schatten en berekenen
- meetkundige begrippen en formules, instrumenten en apparaten hanteren.

Wi/K/7 Informatieverwerking, statistiek

Je kan informatie verzamelen, weergeven en analyseren met behulp van grafische voorstellingen, en daarbij:

- statistische representatievormen en een graaf hanteren
- op basis van de verwerkte informatie verwachtingen uitspreken en conclusies trekken.

Wi/K/8 Geïntegreerde Wiskundige Activiteiten

Je kan problemen in alledaagse situaties vertalen naar wiskundige problemen, en daarbij:

- de hierboven genoemde vaardigheden geïntegreerd gebruiken
- conclusies trekken die relevant zijn voor de bewuste probleemsituatie.

Hoe gaan we het doen?

In het PTA-overzicht vind je een korte omschrijving van wat je moet leren, kennen en kunnen om je goed voor te bereiden op het tentamen.

PTA voor:	Wiskunde	Cohort: 2023 - 2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	Wi/K/1 - Oriëntatie op leren en werken Wi/K/2 - Basisvaardigheden Wi/K/3 - Leervaardigheden Wi/K/4 - Algebraïsche verbanden Wi/K/5 - Rekenen, meten, schatten Wi/K/6 - Meetkunde Wi/K/8 - Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Voorbereiden op en het maken van een tentamen over: Hst 1 - Formules en grafieken Hst 2 - Plaats en afstand Hst 3 - Rekenen met formules Boek: Moderne Wiskunde	PTA 1 Schriftelijk 90 min	x	x	1	Ja
2.	Wi/K/1 - Oriëntatie op leren en werken Wi/K/2 - Basisvaardigheden Wi/K/3 - Leervaardigheden Wi/K/4 - Algebraïsche verbanden Wi/K/5 - Rekenen, meten, schatten Wi/K/6 - Meetkunde Wi/K/7 - Informatieverwerking, statistiek Wi/K/8 - Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Voorbereiden op en het maken van een tentamen over: Hst 4 - Werken met aantallen Hst 5 - Gelijkvormigheid Hst 6 - Statistiek Boek: Moderne Wiskunde	PTA 2 Schriftelijk 90 min	x	x	1	Ja

3.	Wi/K/1 - Oriëntatie op leren en werken Wi/K/2 - Basisvaardigheden Wi/K/3 - Leervaardigheden Wi/K/4 - Algebraïsche verbanden Wi/K/5 - Rekenen, meten, schatten Wi/K/6 - Meetkunde Wi/K/8 - Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Voorbereiden op en het maken van een tentamen over: Hst 7 - Vergelijkingen oplossen Hst 8 - Hellingen en tangens Hst 9 - Meten + redeneren Boek: Moderne Wiskunde	PTA 3 Schriftelijk 90 min	x	x	1	Ja
4.	Wi/K/1 - Oriëntatie op leren en werken Wi/K/2 - Basisvaardigheden Wi/K/3 - Leervaardigheden Wi/K/4 - Algebraïsche verbanden Wi/K/5 - Rekenen, meten, schatten Wi/K/6 - Meetkunde Wi/K/7 - Informatieverwerking, statistiek Wi/K/8 - Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Voorbereiden op en het maken van een tentamen over: Hst 10 - Grafieken Hst 11 - Oppervlakte en inhoud Hst 12 - Grafen Boek: Moderne Wiskunde	PTA 4 Schriftelijk 90 min	x	x	1	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Gemiddelde PTA 1 t/m PTA 4 = Rapportcijfer leerjaar 3					

PTA voor:	Wiskunde	Cohort: 2023 - 2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
5.	Wi/K/1 - Oriëntatie op leren en werken Wi/K/2 - Basisvaardigheden Wi/K/3 - Leervaardigheden Wi/K/4 - Algebraïsche verbanden Wi/K/5 - Rekenen, meten, schatten Wi/K/6 - Meetkunde Wi/K/7 - Informatieverwerking, statistiek Wi/K/8 - Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Voorbereiden op en het maken van een tentamen over: Hst 1 - Grafieken en vergelijkingen Hst 2 - Vlakke meetkunde Hst 3 - Informatieverwerking Boek: Moderne Wiskunde	PTA 5 Schriftelijk 90 min	x	x	3	Ja
6.	Wi/K/1 - Oriëntatie op leren en werken Wi/K/2 - Basisvaardigheden Wi/K/3 - Leervaardigheden Wi/K/4 - Algebraïsche verbanden Wi/K/5 - Rekenen, meten, schatten Wi/K/6 - Meetkunde Wi/K/8 - Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Voorbereiden op en het maken van een tentamen over: Hst 4 - Machtsverbanden Hst 5 - Rekenen Hst 6 - Goniometrie Boek: Moderne Wiskunde	PTA 6 Schriftelijk 90 min	x	x	3	Ja
7.	Wi/K/1 - Oriëntatie op leren en werken Wi/K/2 - Basisvaardigheden Wi/K/3 - Leervaardigheden Wi/K/4 - Algebraïsche verbanden Wi/K/5 - Rekenen, meten, schatten Wi/K/6 - Meetkunde Wi/K/8 - Geïntegreerde wiskundige activiteiten	Voorbereiden op en het maken van een tentamen over: Hst 7 - Exponentiële formules Hst 8 - Ruimte meetkunde (boek: Moderne Wiskunde)	PTA 7 Schriftelijk 90 min	x	x	3	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		(Som cijfers voor PTA 1 t/m PTA 7) : 13 = SE-cijfer					

PTA PROFIELVAK : ECONOMIE & ONDERNEMEN

Algemene informatie:

Het profiel Economie en Ondernemen is opgedeeld in 4 profielmodules. In leerjaar 3 worden 2 profielmodules en een gedeelte van de 3^e profielmodule behandeld en afgesloten. Het andere gedeelte van profielmodule 3 en profielmodule 4 worden behandeld en afgesloten in leerjaar 4.

In elke profielmodule worden de bijbehorende eindtermen behandeld. Ook worden in elke profielmodule onderdelen uit de kern Economie en Ondernemen behandeld en meegenomen in de toetsing.

In de praktijktoets cijfer wordt de werkhouding van de leerling meegenomen in de beoordeling.

Profiel Secretarieel

Bij deze module werken we met de boeken van EduHintOVD. PERSPECTIEF is de lesmethode voor het profiel Economie & Ondernemen. Bij deze module werken we met het boek "Secretarieel".

PTA voor:	Secretarieel	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1+2	P/EO/2.1 Secretarieel: 1. Het agendabeheer voeren 2. Bijeenkomsten organiseren 3. Communicatie verzorgen 4. Post verzorgen se secretariële ondersteuning verrichten 6. Data beheren	Taken: Secretariële werkzaamheden uitvoeren, backoffice werkzaamheden uitvoeren, frontoffice werkzaamheden uitvoeren.	Schriftelijk 90 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA03	X		1x	Ja
1+2	P/EO/2.2 Secretarieel: De kandidaat kan: 1. Communicatie verzorgen 2. Klachten afhandelen 3. Klanten ontvangen 4. Bezoekers ontvangen 5. Het bedrijf presenteren 6. Ontwikkelingen in de secretariële ondersteuning herkennen en herkennen	Taken: Secretariële werkzaamheden uitvoeren. Backoffice werkzaamheden uitvoeren en frontoffice werkzaamheden uitvoeren	Praktijkopdracht PTA04	X		3x	Nee

Profiel Commercieel

Bij deze module werken we met de boeken van EduHintOVD. PERSPECTIEF is de lesmethode voor het profiel Economie & Ondernemen. Bij deze module werken we met het boek "Commercieel".

Profiel Commercieel							
PTA voor:	Commercieel	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
3+4	P/EO/1.1 Commercieel; 2. Het begrip retailformule herkennen, omschrijven en toepassen. 3. De belangrijkste elementen uit de retailformule herkennen, omschrijven en toepassen (doelgroep, assortiment, concurrentiepositie). 4. De samenhang tussen doelgroep en distributie herkennen en toepassen. 5. Het belang van vakkennis (artikelkennis) herkennen en toepassen. 6. Assortimentskennis verwerven, herkennen en toepassen. 8. De samenhang tussen prijs en marktpositie herkennen en toepassen. 10. De samenhang tussen promotie en presentatie en marktpositie herkennen, uitleggen en toepassen 11. De samenhang tussen reclame en marktpositie herkennen en toepassen.	Taken: De Retail formule en de marketinginstrumenten herkennen en toepassen ten aanzien van de doelgroep, het assortiment en de marktpositie verkopen en afrekenen.	Schriftelijk 90 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA03	X		1x	Ja
3+4	P/EO/1.2 1. De verkoopfasen doorlopen 2. Afrekenhandelingen verrichten Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	Taken: De Retail formule en de marketing-instrumenten herkennen en toepassen ten aanzien van de doelgroep, het assortiment en de marktpositie verkopen en afrekenen.	Praktijkopdracht PTA04	X		3x	Nee

Profielmodule Administratie

Bij deze module werken we met de boeken van EduHintOVD. PERSPECTIEF is de lesmethode voor het profiel Economie & Ondernemen. Bij deze module werken we met het boek "Administratie". In leerjaar 3 zal het eerste deel van het boek worden behandeld. In leerjaar 4 zal de rest van het boek worden behandeld.

Profielmodule Administratie							
PTA voor:	Administratie	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
4+5+6	P/EO/4.1 Administratie: 1.Rechtsvormen en kenmerken van bedrijven herkennen. 2.Doelstellingen van bedrijven herkennen en benoemen 4.Bedrijfsfuncties herkennen en benoemen 6.Bedrijfsprocessen herkennen en benoemen.	Taken: Een bijdrage leveren aan de administratie van (handels)ondernemingen: o bedrijven, bedrijfsfuncties en bedrijfsprocessen herkennen en benoemen o de boekhouding van de (handels)onderneming bijhouden	Schriftelijk 90 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA03	X		1x	Ja
4+5+6	P/EO/4.2 Administratie: 1. De formulierestroom in het bedrijf bijhouden 2. Financiële feiten verwerken in de boekhouding 3. Financiële data gebruiken: lezen, berekenen 4. Financiële data gebruiken: lezen, berekenen, interpreteren	Taken: Een bijdrage leveren aan de administratie van(handels)ondernemingen: bedrijven, bedrijfsfuncties en bedrijfsprocessen herkennen en benoemen de boekhouding van de (handels)onderneming bijhouden	Praktijkopdracht PTA04	X		3x	Nee

Profielmodule Logistiek

Goederenontvangst en opslag daarvan, het verzamelen en verzenden van goederen, de voorraden bijhouden, inventariseren en bestellen van die goederen; het zijn allemaal belangrijke onderdelen van een onderneming. Van het organiseren tot planning van de magazijnwerkzaamheden; het hoort allemaal tot de logistiek van een bedrijf. In dit profielvak maak je o.a. kennis met de vaardigheden die je nodig hebt bij de verwerking van goederen en het bijhouden van de voorraad daarvan. Verder leer je zaken die te maken hebben met de verschillende soorten magazijnen en de toepassing van de wet- en regelgeving.

In de praktijktoets cijfer wordt de werkhouding van de leerling meegenomen in de beoordeling.

Bij deze module werken we met de boeken van EduHintOVD. PERSPECTIEF is de lesmethode voor het profiel Economie & Ondernemen. Bij deze module werken we met het boek "Logistiek".

Profielmodule Logistiek							
PTA voor:	Logistiek	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
6+7	P/EO/3.1 Logistiek/Magazijn: 1. Goederen ontvangen 2. Goederen opslaan goederen verplaatsen, intern transport 3. Derving tegengaan	Taken: Magazijnwerkzaamheden uitvoeren (eventueel in gesimuleerde omgeving) ten aanzien van ontvangst en opslag van goederen, verzamelen, verpakken en verzenden van goederen, voorraad	Schriftelijk 90 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 90 min. PTA03	X		1x	Ja
6+7	P/EO/3.2 Logistiek/Magazijn: 1. Goederen verzamelen 2. Goederen verpakken en verzendklaar maken, goederen verzenden P/EO/3.3 1. Begrippen met betrekking tot de voorraad herkennen en toepassen administratief voorraadbeheer uitvoeren goederen bestellen	Taken: Magazijnwerkzaamheden uitvoeren (eventueel in gesimuleerde omgeving) ten aanzien van ontvangst en opslag van goederen verzamelen, verpakken en verzenden van goederen voorraad bijhouden, inventariseren en bestellen	Praktijkopdracht PTA04	X		3x	Nee
Berekening cijfer schoolexamen E&O		Alle PTA/24 = SE cijfer					

PTA PROFIELVAK : GROEN

Algemene informatie:

Het profiel Groen is opgedeeld in 4 profielmodules. In leerjaar 3 worden de profielmodules 4 en 2 behandeld en afgesloten en van profielmodule 3 wordt 1 hoofdstuk behandeld. De overige 2 hoofdstukken van profielmodule 3 en geheel profielmodule 4 worden behandeld en afgesloten in leerjaar 4. In onderstaand overzicht is de volgorde van aanbieden aangehouden.

In elke profielmodule worden de bijbehorende eindtermen behandeld. Bij deze eindtermen werken wij met de 4 profielmodulen van De Groene Wereld (voorheen het Ontwikkelcentrum). De leerlingen krijgen een digitale versie aangeboden met aanvullend een werkboek.

In het cijfer voor de praktijktoets wordt de werkhouding van de leerling meegenomen in de beoordeling.

Profielmodule 4: Groene vormgeving en verkoop

Profielmodule 4: Groene vormgeving en verkoop							
PTA voor:	Groene vormgeving en verkoop (versie 2020)	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	P/GR/4.1 1. Verschillen tussen Retail formules in de groene sector benoemen; 3. Op beargumenteerde wijze geschikte inkoopkanalen kiezen bij de inkoop van aan de groene sector gerelateerde producten en producten bestellen; 4. Aan de groene sector gerelateerde producten in ontvangst nemen, controleren en verwerken; 5. Aan de groene sector gerelateerde producten in de winkel plaatsen, beheren en verzorgen	Verschillen tussen Retail formules benoemen en hiernaar handelen, producten bestellen en bestelde goederen in ontvangst nemen, controleren, verwerken en verzorgen	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0401	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht, 110 minuten, PTA-K-0402	X		1x	Nee
	P/GR/4.2 2. Een marketingmix toepassen; 3. Een promotieactiviteit en promotiemateriaal ontwerpen en maken met aan de groene sector gerelateerde producten, passend bij een winkelformule 4. Een artikelpresentatie ontwerpen en maken met groene producten 5. Een decoratieve schikking ontwerpen en maken met behulp van steektechnieken; 6. Een boeket samenstellen met behulp van een korenschoof bindtechniek; 7. Een ontwerp maken voor de inrichting van een ruimte en een ruimte inrichten passend bij de winkelformule, een doelgroep, seizoenen en trends	Ontwerpen, promoten, inrichten en presenteren aan de hand van een winkelformule	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0403	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht 110 minuten, PTA-K-0404	X		1x	Nee
	P/GR/4.3 1. Een verkoopgesprek voeren afgestemd op de klant en een winkelformule; 2. Een klant adviseren bij verkoop van aan de groene sector gerelateerde producten; 3. Prijsberekeningen maken; 4. Een offerte maken; 5. Betalingshandelingen verrichten;	Producten verkopen	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0405	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht 110 minuten, PTA-K-0406	X		1x	Nee

Profielmodule 2: Tussen productie en verkoop

Profielmodule 2: Tussen productie en verkoop							
PTA voor:	Tussen productie en verkoop	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	P/GR/2.1 1. Grondstoffen bewerken en bereiden tot houdbare producten; 2. De kwaliteit van het proces en het product bewaken; 3. Aan de hand van een recept een product bereiden; 4. Een maaltijd samenstellen en de gemaakte keuze van de samenstelling motiveren 5. Een product voorzien van informatie	Voedingsmiddelen uit de groene sector hanteren, verwerken, bereiden en bewaren en van de juiste informatie voorzien	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0201	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht, 110 minuten, PTA-K-0202		X	1x	Nee
	P/GR/2.2 1. Producten selecteren aan de hand van kwaliteitsvoorschriften; 3. Producten volgens voorschrift verpakken voor transport 4. Passende verkoopkanalen kiezen bij de verkoop vanaf de producent	In de groene sector geproduceerde producten selecteren, verpakken en transport klaar maken, afgestemd op het verkoopkanaal.	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0203	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht, 110 minuten, PTA-K-0204		X	1x	Nee
	P/GR/2.3 1. Bestelopdrachten en inkomende goederen in ontvangst nemen, bevestigen en verwerken; 2. Een voorraadbeheersysteem gebruiken; 3. Mutaties doorvoeren in een voorraadsysteem; 4. Orders klaarzetten voor verzending	Een voorraadbeheersysteem gebruiken, bestelopdrachten in ontvangst nemen en verwerken tot een order en goederen klaarzetten voor verzending.	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0205	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht, 110 minuten, PTA-K-0206		X	1x	Nee

Profielmodule 3: Vergroening stedelijke omgeving

Profielmodule 3: Vergroening stedelijke omgeving							
PTA voor:	Vergroening stedelijke omgeving	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3 en 4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toetsvorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	P/GR/3.1 1. Een ontwerptekening maken voor een groene ruimte met daarin een groen object; 2. Een ontwerptekening lezen en gebruiken; 3. Innovatieve ontwikkelingen toepassen in een ontwerp van een groene ruimte een huisvesting voor dieren en een kooiverrijking ontwerpen en de gemaakte keuzen toelichten.	Een ontwerp maken voor de inrichting van de groene ruimte met planten en dieren	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0301	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht, 110 minuten, PTA-K-0302		X	1x	Nee
	P/GR/3.2 1. Aan de hand van een tekening een ruimte inrichten; 2. Met behulp van instrumenten en apparaten, schattingen en metingen uitvoeren om een ontwerp te realiseren; 3. Op basis van een beplantingsplan een ruimte beplanten; 5. Een huisvesting en kooiverrijking voor dieren realiseren	Een ontwerp voor een groene ruimte met planten en dieren realiseren	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0303	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht, 110 minuten, PTA-K-0304		X	1x	Nee
P/GR/3.3 2. Groene onderhouds-werkzaamheden inventariseren en uitvoeren; 4. Dieren huisvesten, voeren en verzorgen en daarbij rekening houden met het welzijn van dieren; 6. Door middel van onderzoek aantonen of water veilig is voor gebruik door planten en dieren	Een groene ruimte onderhouden en beheren	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0305	X		1x	Ja	
		Praktijkopdracht, 110 minuten, PTA-K-0306		X	1x	Nee	
P/GR/3.4 1. Informatie geven over de functie en het belang van planten en dieren; 2. Informatie geven over de herkomst van natuurlijke producten; 3. Informatie geven over innovatieve ontwikkelingen in een stedelijke omgeving.	Anderen informeren over het belang van planten en dieren en over de herkomst van natuurlijke producten.	Lesinhoud wordt getoetst bij andere 3 toetsen van module 3					

Profielmodule 1: Groene productie

Profielmodule 1: Groene productie								
PTA voor:	Groene productie	Cohort:	2023-2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4						
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing	
1.	P/GR/1.1 1. De meest voorkomende bedrijfstvormen en nevenactiviteiten herkennen en benoemen; 2. Bedrijfskolommen benoemen; 3. Verschillende technologische en innovatieve ontwikkelingen herkennen en benoemen; 4. De effecten benoemen van agrarische productie op het milieu en op de eindproducten; 5. Vormen van het beheer van het landelijk gebied herkennen en benoemen;	Kennis hebben van eigentijds en duurzaam ondernemen in de groene sector, rekening houdend met omgevingsfactoren.	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0101	X		1x	Ja	
			Praktijkopdracht 110 minuten, PTA-K-0102	X		1x	Nee	
	P/GR/1.2 2. Teeltwerkzaamheden benoemen, kiezen, voorbereiden- uitvoeren; 4. generatieve en vegetatieve vermeerderingsmethoden bij planten toepassen; 5. De groeivoorwaarden van planten benoemen en toepassen 7. Het juiste moment van oogsten vaststellen, oogsten, producten sorteren en bewaren; 8. Gangbare technologie en technieken toepassen	Plantaardige producten vermeerderen, gewassen en planten telen en oogsten en daarbij gangbare technologie en technieken herkennen en gebruiken	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0103	X		1x	Ja	
			Praktijkopdracht 110 minuten, PTA-K-0104	X		1x	Nee	
	P/GR/1.3 1. Productiedoelen aan de hand van het exterieur van dieren herkennen en benoemen; 2. Verschillende dierhouderijsystemen in de productiesector herkennen en benoemen; 3. Op basis van huisvestingsnormen een verblijf voor productiedieren beoordelen; 4. Begrippen van voortplanting en het belang van voortplanting en fokkerij bij dieren benoemen; 5. Voersoorten herkennen en benoemen en voer afwegen volgens het voeradvies; 7. De gezondheid en het welzijn van dieren beoordelen en eventuele verbeterpunten aangeven; 8. Gegevens aflezen uit automatiseringssystemen	Op bedrijfsmatige wijze dieren houden en hierbij verantwoorde keuzes maken met respect voor welzijn, voedselveiligheid, milieu en duurzaamheid.	Schriftelijk, 45 minuten PTA-K-0105	X		1x	Ja	
			Praktijkopdracht 110 minuten, PTA-K-0106	X		1x	Nee	
	Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA-cijfers/24 = eindcijfer SE					

PTA PROEFIELVAK : ZORG EN WELZIJN

Algemene informatie:

Het profiel Zorg en Welzijn is opgedeeld in 4 profielmodules. In leerjaar 3 worden 2 profielmodules en een gedeelte van de 3^e profielmodule behandeld en afgesloten.

Het andere gedeelte van profielmodule 3 en profielmodule 4 worden behandeld en afgesloten in leerjaar 4.

In elke profielmodule worden de bijbehorende eindtermen behandeld. Ook worden in elke profielmodule onderdelen uit de kern Economie en Ondernemen behandeld en meegenomen in de toetsing

Profiel Mens en Gezondheid

Bij deze module werken we met de boeken van ThiemeMeulenhoff. Mixed is de lesmethode voor het profiel Zorg en Welzijn. Bij deze module werken we met het boek "Mens en Gezondheid".

Profiel Mens en Gezondheid							
PTA voor:	Mens en Gezondheid	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1+2	P/ZW/1.2: 1. Een gezonde maaltijd samenstellen 2. Recepten lezen en omrekenen naar aantal personen 3. Een planning maken voor het correct uitvoeren van de werkzaamheden 4. Tijdens werkzaamheden rekening houden met hygiëne 5. Basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd 6. Materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding 7. Gerechten presenteren 8. Gebruikte materialen schoonmaken en opruimen	Taken: Een gezonde maaltijd samenstellen, bereiden en opdienen.	Schriftelijk 45 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA03	X		1x	Ja
1+2	P/ZW/1.3 : 1. Informatie zoeken en geven over voedings- en bewegingspatroon en dagritme 2. Voedings- en leefgewoonten observeren, herkennen, en de klant hierover adviseren Uitleggen hoe dagritme van invloed is op het fysieke en mentale welzijn.	Taken: Ondersteunen bij een verantwoord voedings- en bewegingspatroon en dagritme.	Praktische opdracht PTA04	X		2x	Nee

Profielmodule Mens en Activiteit

Bij deze module werken we met de boeken van Thiememeulenhoff. Mixed is de lesmethode voor het profiel Zorg en Welzijn. Bij deze module werken we met het boek "Mens en Activiteit".

Profielmodule Mens en Activiteit							
PTA voor:	Mens en Activiteit	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
3+4	P/ZW/1.1 1. Uitleggen welke aspecten van invloed zijn op fysiek, psychische en sociale gezondheid. 2. Een verband leggen tussen leefstijl, voedingspatroon, hygiëne, bewegen en gezondheid. 3. Informatie zoeken en geven over het gebruik van genotmiddelen. 4. De invloed van media op leefstijl beschrijven en herkennen	Taken: Informatie geven voor een gezonde leefstijl	Schriftelijk 45 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA03	X		1x	Ja
3+4	P/ZW/3.1 3. Wensen en behoeften achterhalen 4. Activiteiten kiezen die passen bij het doel en de doelgroep 5. Informatie zoeken en geven over (re)creatieve activiteiten 6. Een draaiboek maken voor een activiteit P/ZW/3.2 1. De deelnemers gastvrij ontvangen, op hun gemak stellen en wegwijs maken 2. Motiveren tot deelname aan een activiteit 3. Stimuleren tot zelf doen of meedoen 4. Op gestructureerde en consequente wijze iets voordoen en uitleggen 5. Aanwijzingen geven P/ZW/3.3 1. Een activiteit afronden 2. Materialen en hulpmiddelen laten opruimen 3. Een activiteit met deelnemers en medewerkers evalueren	Taken: Een eenvoudige activiteit voor een individu en groep voorbereiden Taken: Een eenvoudige activiteit met een individu en groep uitvoeren.	Praktische opdracht PTA04	X		2x	Nee
			Een eenvoudige activiteit met een individu en groep afsluiten.				

Profielmodule Mens en Omgeving

Bij deze module werken we met de boeken van ThiemeMeulenhoff. Mixed is de lesmethode voor het profiel Zorg en Welzijn. Bij deze module werken we met het boek "Mens en Omgeving".
In leerjaar 3 zal het eerste deel van het boek worden behandeld. In leerjaar 4 zal de rest van het boek worden behandeld.

Profielmodule Mens en Omgeving							
PTA voor:	Mens en Omgeving	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4				
Periode	Eindtermen	Inhoud onderwijsprogramma	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
4+5+6	P/ZW/2.1: 1. Werkvolgorde en planning maken voor de uit te voeren werkzaamheden 2. Onderhoudsvoorschriften lezen, interpreteren en er naar handelen 3. Schoonmaakmiddelen, -apparatuur en -materialen kiezen en gebruiken 4. Werkzaamheden uitvoeren volgens plan 5. Gebruikte materialen schoonmaken en opruimen	Taken: Schoonmaak en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren	Schriftelijk 45 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA03	X		1x	Ja
4+5+6	P/ZW/2.2: 1. Etiketten lezen, interpreteren en er naar handelen 2. Was sorteren 3. Een wasbehandeling uitvoeren 4. Strijken, vouwen en opbergen van de was P/ZW/2.3 1. Zich representatief en klantgericht opstellen 2. De klant ontvangen en begroeten 3. Een informatief en zakelijk gesprek voeren 4. Zijn taalgebruik afstemmen op de klant met name woordkeuze, wijze van spreken en stemgebruik. 5. Een telefoonnotitie boodschap aannemen en doorgeven 6. Een telefonische afspraak maken 7. Schriftelijk rapporteren 8. Afscheid nemen	Taken: Textiel verzorgen Baliewerkzaamheden verrichten	Praktische opdracht PTA04	X		2x	Nee

	<p>P/ZW/2.4 1. Informatie geven over veelvoorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw</p> <p>P/ZW/2.5 1. Een ruimte inrichten conform de opdracht 2. De inrichting afstemmen op de wensen en behoeften van de gebruiker</p>	<p>Ondersteunen bij het kiezen van aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen.</p> <p>Bij het inrichten van een ruimte rekening houden met het gebruik van de ruimte.</p>					
--	--	---	--	--	--	--	--

Profielmodule Mens en Zorg

Bij deze module werken we met de boeken van ThiemeMeulenhoff. Mixed is de lesmethode voor het profiel Zorg en Welzijn. Bij deze module werken we met het boek "Mens en Zorg".

Profielmodule Mens en Zorg							
PTA voor:	Mens en Zorg	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
6+7	P/ZW/4.1: 1. De hulpbehoefte van een klant achterhalen en er naar handelen. 2. Begrip en respect tonen voor gevoelens en wensen van de klant 3. Verzorgende activiteiten uitvoeren en daarbij rekening houden met de privacy van de klant 4. De klant stimuleren tot zelfredzaamheid	Taken: Ondersteunen bij eenvoudige verzorgende activiteiten	Schriftelijk 45 min. PTA01	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA02	X		1x	Ja
			Schriftelijk 45 min. PTA03	X		1x	Ja
6+7	P/ZW/4.2: 3. De hulpbehoefte van een klant achterhalen en er naar handelen 4. Begrip tonen voor gevoelens en wensen van de klant 5. Ondersteunen bij beweeg-, til- en verplaatsingstechnieken P/ZW/4.3: 1. Een inschatting maken van de ernst van de verwonding en afwegen: zelf handelen of hulp zoeken 2. Handelen bij lichte verwondingen, letsel aan het	Taken: Ondersteunen bij bewegen en verplaatsen Eenvoudige EHBO-technieken toepassen					
			Praktische opdracht PTA04	X		2x	Nee

	<p>bewegings-apparaat, verslikken en stikken, bloedneus, splinter</p> <p>P/ZW/4.4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Informatie zoeken en geven over vaak voorkomende ziekteverschijnselen 2. Een inschatting maken van de ernst van de ziekte en het eigen handelen daar op aanpassen 3. Toezien op juist medicijngebruik 4. Handelingen uitvoeren volgens voorschrift arts en recept <p>P/ZW/4.5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Systemen van ICT en technologie volgens instructie gebruiken 2. De functies van ICT en (zorg)technologie benoemen en adviseren over de inzet van deze systemen 	<p>Ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen</p> <p>Toepassingen van ICT en technologie in de hulpverlening benoemen, adviseren en gebruiken.</p>					
Berekening cijfer schoolexamen Z&W		Alle PTA/21 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : DRONE

Algemene informatie:

In het keuzevak Dronetechniek 1 krijgt de leerling theorie en praktijk om uiteindelijk te kunnen vliegen met een drone in een beroepssituatie. De leerling kan verschillende type drones herkennen. De leerling kent de wet- en regelgeving die geldt voor het vliegen met drones. De leerling kan een vluchtplan ontwerpen en interpreteren.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: elke toets 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: elke toets 2x	herkansbaar

PTA voor:	Drone	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/PIE/22.1 1. Benoemen uit welke (technische) onderdelen een drone is opgebouwd en kent de functie daarvan. 3. De hoofdgroepen van drones (typen) en hun vluchtsensoren onderscheiden en kent de eigenschappen. 4. Op basis van de eigenschappen voorbeelden benoemen van de toepassing van drones in verschillende (beroeps)situaties en sectoren.	Het onderscheiden van de type drones en het kennen van de principes van het vliegen, de techniek van vluchtsensoren en de toepassingsmogelijkheden daarvan.	Schriftelijk 60 min.	X		1x	Ja
	K/PIE/22.2 1. De basis luchtvaart wet- en regelgeving die geldt voor het veilig inzetten van een drone noemen. 2. De basiskenmerken van een vluchtlocatie in kaart brengen en risico's voor de vlucht benoemen. 3. De onderdelen van een vluchtplan benoemen en kan een pre-vluchtplan lezen.	Het kennen van de wet- en regelgeving die geldt voor het vliegen met drones.					
	K/PIE/22.3 1. Voor de locatie van de vlucht zelf belangrijke informatie vinden 2. Een risicoanalyse uitvoeren volgens het VMS. (veiligheidsmanagementsysteem). 3. Een eenvoudig bestaand vluchtplan interpreteren. 4. Zelfstandig voor de locatie relevante informatie verwerken in een eenvoudig vluchtplan en dat toelichten.	Interpreteren van een eenvoudig vluchtplan en een ontwerp daarvoor maken.					
	K/PIE/22.4 2. Voor de locatie relevante informatie verwerken in een eigen vluchtplan en op basis daarvan een drone in de lucht brengen in een beroepssituatie	Het uitvoeren van een vlucht met een drone in een beroepssituatie op basis van een (zelfontworpen) vluchtplan.	Praktijkopdracht	X		2x	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : EVENEMENTEN

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak ga je samen met je groep een evenement organiseren. Je gaat het evenement ook echt uitvoeren met de groep. Je maakt een passende organisatie waaronder de planning, draaiboek, begroting en vergelijkt deze uiteindelijk met de realisatie. Je betreft de belanghebbende van de school bij de uitvoering van het evenement.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier

getoetst:

1 theorietoets over alle theorie	weging: 1x	herkansbaar
1 praktijktoets	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Evenementen	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3-4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	Mede organiseren van een evenement		Theorietoets	X		1	Ja
			Praktijktoets	X		2	Nee
	1. Planning voor een kleinschalig evenement maken 2. Een draaiboek voor een evenement maken 3. Een eenvoudige begroting voor een evenement maken. 4. Assisteren bij het maken van afspraken binnen gestelde kaders met medeorganisatoren, betrokken instellingen instanties, derden en dergelijke, noodzakelijk om een kleinschalig evenement te organiseren.	Planning maken. Draaiboek maken. Begroting maken. Assisteren bij kleinschalig evenement. Het verloop en de uitwerking van een evenement presenteren, evalueren en beknopt verslaan.		X			
2.	Deeltaak, assisteren bij een evenement.	Het verloop en de uitwerking van een evenement presenteren, evalueren en beknopt verslaan.		X			
	1. Assisteren bij de opbouw van een kleinschalig evenement. 2. Een bijdrage leveren aan activiteiten tijdens een evenement. 3. Assisteren bij de afbouw van een evenement. 4. Tijdens evenement eigentijdse communicatiemiddelen adequaat inzetten.			X			
3.	Algemeen	Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.		X			
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : FOTOGRAFIE

Algemene informatie:

In het keuzevak Fotografie werkt de leerling aan het ontwikkelen van een concept voor een fotografie-opdracht en het uitvoeren hiervan. Hiervoor ontwikkelt de leerling kennis van de beeldende begrippen met betrekking tot fotografisch werk zoals; licht (belichting), (camera)standpunten en compositie. En daarnaast technische kennis van fotografie-apparatuur zoals; camera, statief, reflectiescherm en (studio)lamp.

De leerling zal alle aspecten van een fotografie-opdracht uitvoeren, van het ontwikkelen van het concept tot het presenteren en evalueren. Hierbij worden keuzes gemaakt voor de benodigde apparatuur en materialen en zullen deze ook zelf worden opgebouwd, aangesloten en bediend.

De KBL-leerling zal daarnaast het concept en eindproduct ook bespreken (met de opdrachtgever) en de gemaakte keuzes beargumenteren.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: elke toets 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: elke toets 2x	herkansbaar

PTA voor:	Fotografie	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3+4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/MVI/7.1 De kandidaat kan: <ol style="list-style-type: none"> 1. De wensen van de opdrachtgever bespreken 2. Een idee ontwikkelen voor de realisatie van een fotografieopdracht 3. Informatie van de locatie waar de fotografieopdracht gaat plaatsvinden verzamelen en onderzoeken 4. Plan van aanpak maken het plan van aanpak met de opdrachtgever bespreken 5. Een concept definitief maken 	Een fotografie concept en/of plan voor de opdrachtgever ontwikkelen.	Schriftelijk 60 min.	X		1x	Ja
	K/MVI/7.2 De kandidaat kan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aanwijzingen geven aan derden tijdens het maken van de foto opdracht 2. Fotografieapparatuur en materiaal verzamelen, opbouwen, aansluiten en na afloop weer afbreken. 3. De opnamelocatie optimaliseren en het te fotograferen onderwerp stileren 4. Fotografieapparatuur bedienen bij producties en opnames maken 5. Fotografie beelden selecteren voor bewerking en/of montage 6. Fotografie beelden bewerken en monteren 	Fotografische beelden realiseren en bewerken.					

	K/MVI/7.3 De kandidaat kan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fotografie materialen en apparatuur controleren en eenvoudig onderhoud verrichten een archief beheren 	Fotografie apparatuur en materiaal onderhouden en beheren.					
	K/MVI/7.4 De kandidaat kan: <ol style="list-style-type: none"> 1. Effectieve vorm en inhoud geven aan de presentatie 2. Keuzes onderbouwen met argumenten naar opdrachtgever 3. Omgaan met reacties 4. Een procesevaluatie maken 	Het werk presenteren en promoten verschillende (beroeps)situaties en sectoren.	Praktijkopdracht	X		2x	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : GAMEDESIGN

Algemene informatie:

In het keuzevak Gamedesign werkt de leerling aan de ontwikkeling en uitwerking van een game. Hiervoor ontwikkelt de leerling kennis van begrippen op het gebied van games zoals; gameplay, spelverloop en karakters en hoe deze in te zetten aan de hand van opdrachteisen. Voor de BBL- en KBL-leerling worden de opdrachteisen gegeven.

De leerling ontwikkelt vanuit de opdrachteisen een idee voor een game en maakt keuzes voor een gameplay rekening houdend met doel en doelgroep. De leerling ontwerpt alle visuele elementen zoals karakters, achtergronden en attributen en werkt deze digitaal uit. In game software leert de leerling interactiviteit toe te kennen en het spelidee uit te werken.

Tot slot leert de leerling het spel op een passende manier aan te kondigen rekening houdend met het doel en de doelgroep

De eindtermen die worden behandeld staan in onderstaand overzicht aangegeven per onderdeel.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: elke toets 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: elke toets 2x	herkansbaar

PTA voor:	Gamedesign	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/MVI/6.1 1. Wensen en eisen van een opdrachtgever inventariseren. 2. Een idee overbrengen 3. Een onderbouwde keuze van een gameplay maken	Een spel bedenken en een idee vastleggen.	Schriftelijk 60 min.	X		1x	Ja
	K/MVI/6.2 1. Een (fragment van een) spelverloop uitwerken in een storyboard 2. Een interface schetsen en ontwerpen. 3. Bruikbare ontwerpen maken voor een spel (fragment).	Een game ontwerpen.					
	K/MVI/6.3 1. Velden, characters en attributen importeren in game software. 2. Besturingselementen interactief maken. 3. Een eenvoudig bestaand vluchtplan interpreteren. 4. Correcties doorvoeren en opleveren. 5. Een aankondiging maken.	Een game maken.	Praktijkopdracht	X		2x	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : GEÛNIFORMEERDE DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Algemene informatie:

In dit keuzevak wordt theoretisch en praktisch ingegaan om zo een beeld te krijgen van de breedte van de veiligheidsbranche en om kennis te maken met de veiligheidsberoepen bij defensie, politie, de particuliere beveiliging en het (stads)toezicht.

De eindtermen die worden behandeld staan in onderstaand overzicht aangegeven per onderdeel.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: elke toets : 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: elke toets : 2x	herkansbaar

PTA voor:	Geüniformeerde dienstverlening en veiligheid	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3 en 4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
	K/D&P/6.1 1. Het belang van mentale en fysieke weerbaarheid benoemen voor de beroepen in de veiligheidsbranche 2. De elementen van een fysieke vaardigheidstoets benoemen, het parcours uitzetten en op de juiste manier uitvoeren 3. Ten behoeve van het uithoudingsvermogen een bepaald parcours binnen de daarvoor gestelde norm voor de verschillende mbo veiligheidsopleidingen uitvoeren 4. Een hindernisbaan, survival parcours of stormbaan afleggen en daarbij adequaat omgaan met risico's voor jezelf en anderen 5. In verschillende gesimuleerde situaties en aan de hand van instructies zich ordelijk verplaatsen, individueel of in een groep 6. De meest voorkomende waterongevallen benoemen, de principes van het zwemmend redden uitleggen en deze in een simulatie toepassen	Fysieke en conditionele oefeningen uitvoeren. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding	Schriftelijk 60 min.	X		1x	Ja
	K/D&P/6.2 1. Een situatie observeren en afwijkingen in een fysieke omgeving en/of gedrag herkennen 2. Signalen opnemen en herkennen 3. Afwijkingen in een fysieke omgeving en/of gedrag registreren en hierover communiceren	Rapporteren van incidenten in een gesimuleerde omgeving. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de					

		voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding					
	K/D&P/6.3 1. Gastvrij, vriendelijk en klantgericht bezoekers ontvangen en de weg wijzen 2. Toezicht houden (observeren, signaleren) 3. Calamiteiten herkennen en benoemen 4. In een gesimuleerde omgeving met emoties van anderen omgaan en de juiste omgangsvorm kiezen (luisterend optreden, geweldloos communiceren, de-escaleren, doelgericht communiceren) 5. Dilemma's in de veiligheidsbranche herkennen en benoemen en op adequate wijze omgaan met dilemma's (niet oordelend handelen, omgaan met tegenstrijdige belangen) 6. Professionele hulpmiddelen herkennen en in simulatie gebruiken (denk aan: gebruik portofoon en megafoon en het toepassen van het NATOalfabet)	Zorgdragen voor toezicht van een klein evenement in de eigen schoolomgeving (denk aan host in kantine, ontvangst school, toezicht houden in gang of op schoolplein). Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding		X			
	K/D&P/6.4 1. De taken, bevoegdheden, verschillen en overeenkomsten herkennen en benoemen tussen de vier beroepsgroepen in de veiligheidsbranches 2. Veiligheidsberoepen in het veiligheidsnetwerk herkennen 3. Voor verschillende risicovolle situaties een beveiligingsdienst selecteren (woonsituaties, publieke ruimten, zakelijke dienstverlening) 4. Voor verschillende doeleinden technologische hulpmiddelen selecteren 5. Het doel, de functie en het gebruik van technologische hulpmiddelen benoemen 6. De gebruiksmogelijkheden, voor- en nadelen (risico's) benoemen van het gebruik van technologische hulpmiddelen 7. De eigen woning beoordelen op inbraakgevoeligheid 8. In een rapport een advies geven over inbraakbeveiliging van de eigen woning	Risicovolle situaties voorkomen. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding		X			

	K/D&P/6.5 1. De taken van een evenementenregelaar herkennen en benoemen 2. Een veilige situatie creëren voor zichzelf en voor bezoekers van een schoolplein 3. Fietsverkeer conform de afspraken binnen de school in goede banen leiden 4. Servicegericht toegang verlenen aan bezoekers 5. Toegangskaarten controleren en bezoekers verwijzen 6. Een garderobe inrichten en garderobe-werkzaamheden verrichten	Regelend optreden in de school of op het eigen schoolplein. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding	Praktijkopdracht	X		2x	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : MODE EN DESIGN

Algemene informatie:

Kleding ontwerpen en maken is tegenwoordig in. Van een blouse tot iets duurs zoals een galajurk of kostuum kun je ontwerpen. Het hoort uiteindelijk allemaal tot de mogelijkheden. In dit keuzevak maak je kennis met de vaardigheden die je nodig heb om kleding te ontwerpen en te vervaardigen.

PTA Economie en Ondernemen Keuzevak Mode en Design:

Bij deze module werken we met het boek van Edu4All Mode en Design.

Taak: werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van

- Ontwerpen
- Productietechnieken.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: elke toets : 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: elke toets : 2x	herkansbaar

PTA voor:	Mode en design	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3 en 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1	K/EO/8.1 7. Stijlen en trends herkennen, bijvoorbeeld op het gebied van wonen en kleding. 8. Beeldaspecten, vormgevingsprincipes en kleurenleer toepassen. 9. Research uitvoeren, bijvoorbeeld op grond van een stijl, trend, thema, kleurcombinatie. 10. Een stylingmap samenstellen. 11. Producten en materialen herkennen en toepassen	Taken: Werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van ontwerpen.	Schriftelijk 60 min.	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht	X		2x	Ja
1	K/EO/8.2 1. Technieken toepassen, bijvoorbeeld timmeren, lijmen, naaien, zagen, knippen. 2. Apparatuur bedienen, bijvoorbeeld tacker, lockmachine, naaimachine, 3. Strijkbout	Taken: Werkzaamheden binnen mode en design uitvoeren ten aanzien van productietechnieken.					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : ONDERNEMEN

Algemene informatie:

Onderscheidend, passend assortiment, betrouwbaar en o.a. opvallend zijn als bedrijf is vanwege de grote concurrentie ontzettend belangrijk. Van goede producten tegen scherpe prijzen tot het bepalen van een juiste servicegraad kun je bedenken.

Het hoort allemaal bij ondernemen. In dit keuzevak maak je kennis met de belangrijkste basis vaardigheden die je nodig heb om een onderneming als idee te starten.

De eindtermen die worden behandeld staan in onderstaand overzicht aangegeven per onderdeel.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: elke toets 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: elke toets 2x	herkansbaar

PTA voor:	Ondernemen	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3 en 4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
	K/EO/5.1 1. Persoonlijke gegevens beschrijven 2. Persoonlijke motieven beschrijven 3. Persoonlijke kwaliteiten beschrijven 4. De keuze voor de ondernemingsvorm motiveren	Jezelf als ondernemer beschrijven. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	Schriftelijk 60 min.	X		1x	Ja
	K/EO/5.2 1. Het doel van de onderneming beschrijven 2. De markt beoordelen 3. Een marketingmix ontwerpen en toepassen 4. Inkoop- en verkoopbeleid toepassen	Een marketingplan maken. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	Praktijkopdracht	X		2x	Ja
	K/EO/5.3 1. Een investeringsplan maken 2. Een financieringsplan maken 3. Een exploitatiebegroting maken 4. Een liquiditeitsbegroting maken 5. De haalbaarheid van het plan beoordelen	Een (eenvoudig) financieel plan maken. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.		X			
	K/EO/5.4 1. Het ondernemingsplan uitvoeren 2. Een resultatenoverzicht presenteren 3. De uitvoering nabespreken en evalueren	Het uitvoeren van het ondernemingsplan. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK E&O : PRESENTATIE & STYLING

Algemene informatie:

Onderscheidend en opvallend zijn in je presentatie is vanwege de grote concurrentie ontzettend belangrijk. Van een bedrijfslogo tot iets groot en vaak duur zoals een etalage, reclamecampagne kun je ontwerpen. Het hoort uiteindelijk allemaal tot de mogelijkheden. In dit keuzevak maak je kennis met de vaardigheden die je nodig heb om artikelpresentaties, etalage, folders, e.d. te ontwerpen en te vervaardigen.

De eindtermen die worden behandeld staan in onderstaand overzicht aangegeven per onderdeel.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets weging:	elke toets : 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht weging:	elke toets : 2x	herkansbaar

PTA voor:	Presentatie en Styling	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3 en 4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
	K/EO/7.1 1. Artikelpresentaties maken aan de hand van thema en compositie 2. Etaleren, visual merchandising aan de hand van thema en compositie 3. (etalage) Poppen aankleden, draperen 4. Decoratief inpakken 5. Een logo ontwerpen 6. Een folder ontwerpen, advertentie ontwerpen 7. Een (doorlopende) presentatie ontwikkelen, bijvoorbeeld narrow casting 8. Een commercial maken 9. Een website bouwen	Presentatie- en stylingtechnieken uitvoeren. Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	Schriftelijk 60 min.	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht	X		2x	Ja
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK GROEN : ACTIEF IN DE NATUUR

Algemene informatie:

In het keuzevak Actief in de natuur krijgt de leerling theorie en praktijk om vanuit kennis en ervaring met de natuur, deze in te zetten en benutten ten behoeve en ondersteuning van recreatieve doeleinden, in een groene omgeving.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Actief in de natuur	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3-4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/GR/16.1 1. Een overzicht maken van mogelijke recreatieve activiteiten in de natuur, gecategoriseerd per doelgroep; 2. Sportieve en recreatieve groepsactiviteiten voorbereiden 3. Sportieve en recreatieve groepsactiviteiten in de natuur op veilige wijze begeleiden; 4. Instructies geven en deelnemers activeren en motiveren; 5. Activiteiten uitvoeren en begeleiden, rekening houden met de belangen van andere gebruikers van de natuurlijke omgeving.	Recreatieve activiteiten in de natuur actief organiseren en begeleiden	Schriftelijk 45 min.	x		1x	Ja
			Praktijkopdracht 110 minuten	x		2x	Nee
	K/GR/16.2 1. Ter voorbereiding op een recreatieve activiteit, deelnemers informeren over de gevolgen van wisselende meteorologische omstandigheden Op basis van instructies een kaartje schrijven en toevoegen; 2. Natuurkrachten onderscheiden en gebruiksmogelijkheden en gevaren daarvan benoemen; 3. Tijdens begeleiding van een recreatieve activiteit, kennis over aldaar aanwezige planten, dieren en bodem overdragen op de deelnemers.	Recreanten informeren over het natuurlijke werkterrein, haar uitdagingen en gevaren en maatregelen noemen om (persoonlijke of materiële) schade door natuurkrachten te beperken					
	K/GR/16.3 1. Wilde planten herkennen die te gebruiken zijn voor voedselbereiding of een genezende werking hebben; 2. Natuurlijk materiaal inzetten voor het maken van (gebruiks)voorwerpen en onderkomen; 3. Navigeren in de natuur, gebruikmakend van zowel natuurlijke als technische hulpmiddelen; 4. In het natuurlijk werkterrein onderhoudstaken verrichten ten behoeve van de recreatieve activiteiten	In samenhang met andere gebruikers en beroeps-beoefenaren in de natuurlijke omgeving, de natuur optimaal en duurzaam gebruiken.					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK GROEN : BLOEMWERK

Algemene informatie:

In het keuzevak **Bloemwerk** krijgt de leerling theorie en praktijk om op verschillende manieren een bloemwerk te kunnen maken. De leerling kan een bloemwerk maken, winkelproducten inpakken, symboliek gebruiken in een bloemarrangement en in opdracht van een bloemstuk maken.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Bloemwerk	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/GR/4.1 6. Levend materiaal verzorgen bij binnenkomst; 7. Een hand gebonden boeket korenschoof maken; 8. Een draad gebonden bloemwerk maken; 9. De meest voorkomende snijbloemen herkennen en benoemen.	Maken van een bloemwerk	Schriftelijk 45 minuten	X		1x	Ja
	K/GR/4.2 4. Verschillende winkelproducten op diverse wijzen inpakken en het juiste verpakkingsmateriaal kiezen; 5. Op basis van instructies een kaartje schrijven en toevoegen	Winkelproducten inpakken	Praktijkopdracht 110 minuten	X		2x	Nee
	K/GR/4.3 1. Een bloemarrangement maken en symboliek gebruiken	Symboliek gebruiken in een bloemarrangement					
	K/GR/4.4 1. Een klantgesprek voeren over een opdracht voor een bloemstuk; 2. Prijsberekeningen maken; 3. Aan de hand van de opdracht een bloemstuk maken 4. Het resultaat aan de klant tonen; 5. Controleren of de opdracht naar wens is uitgevoerd; 6. Het bloemstuk inpakken; 7. De werkplek schoonmaken	In opdracht een bloemstuk maken					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK GROEN : GROENE VORMGEVING EN STYLING

Algemene informatie:

In het keuzevak **Groene vormgeving en styling** krijgt de leerling theorie en praktijk om vorm te geven, technieken te gebruiken en te combineren bij de vormgeving van een plantaardig product, een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen, een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief en een stijkkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor: Groene vormgeving en styling								
PTA voor:	Groene vormgeving en styling	Cohort:	2023-2025					
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing	
1.	K/GR/5.1 10. Principes van kleurenleer gebruiken; 11. Symbolische betekenis van kleur benoemen; 12. Kleur in verband brengen met de seizoenen; 13. Onderscheid aangeven tussen geometrische vormen en organische vormen; 14. Beeldbegrippen toepassen; 15. Onderscheid aangeven tussen structuur en textuur.	Vormgeven	Schriftelijk 45 minuten	X		1x	Ja	
			Praktijkopdracht 110 minuten	X		2x	Nee	
	K/GR/5.2 6. Een ondergrond maken; 7. Een eigen ondergrond ontwerpen en uitvoeren; 8. Decoratietechnieken gebruiken; 9. Een blad- en conifeerbekleding maken.	Technieken gebruiken en combineren bij de vormgeving van een plantaardig product						
	K/GR/5.3 7. Een plantaardige en natuurlijke vorm schetsen; 8. Een bloemwerk en plantaardig arrangement schetsen; 9. Een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen; 10. Een plantaardig product presenteren en de gemaakte keuzes toelichten.	Een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen						
	K/GR/5.4 1. Zich oriënteren op vorm en functie van bloemen en bloemwerk door de eeuwen heen; 2. Een plantaardig product vormgeven vanuit kunsthistorisch perspectief; 3. Een plantaardig product presenteren en de keuzes daarin toelichten	Een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief						
K/GR/5.5 1. Verschillende doelgroepen beschrijven en een relatie leggen tussen doelgroep en stijl; 2. In een presentatietechniek verschillende stijlen verbeelden; 3. Zich (vanuit kunsthistorische perspectief) oriënteren op verschillende inrichtingsstijlen; 4. Aan de hand van een programma van eisen een stijklkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur; 5. Het product presenteren en de gemaakte keuze toelichten	Een stijklkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur							
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer						

PTA KEUZEVAK GROEN : GROENE ZORG

Algemene informatie:

In het keuzevak **Groene zorg** krijgt de leerling theorie en praktijk om zich te oriënteren op zorgboerderijen, in een zorgboerderij planten en dieren te verzorgen, hygiënisch te werken en daarbij een individu en groep te instrueren, te motiveren en te helpen en de leerling kan toezien op het welzijn van dieren.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Groene zorg	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/GR/12.1 16. Functie en aard van een zorgboerderij typeren; 17. De doelgroep en de werkzaamheden op een zorgboerderij karakteriseren; 18. Motieven, voor- en nadelen benoemen voor het uitoefenen van zorg als neventak van een (van oorsprong) agrarisch bedrijf	Oriëntatie op zorgboerderijen	Schriftelijk 45 minuten	X		1x	Ja
			Praktijkopdracht 110 minuten	X		2x	Nee
	K/GR/12.2 10. Planten verzorgen; 11. Dieren voeren en verzorgen; 12. Aandachtspunten noemen en een advies uitbrengen over veilig en hygiënisch werken op een zorgboerderij 13. Voor een bepaalde doelgroep informatiemateriaal ontwikkelen over de verzorging van planten en dieren; 14. De logistiek voorbereiden en een planning maken; 7. Derden instrueren, motiveren en ondersteunen bij de verzorging van planten en dieren 8. De activiteit met een individu en een groep afsluiten.	In en zorgboerderij planten en dieren verzorgen, hygiënisch werken en een individu en groep instrueren, motiveren en helpen					
	K/GR/12.3 11. Handelen naar de vijf vrijheden van een dier; 3. Een individu en een groep instrueren en begeleiden tijdens het werken met dieren	Toeziën op het welzijn van dieren					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK GROEN : HOUDEN VAN DIEREN

Algemene informatie:

In het keuzevak **Houden van dieren** krijgt de leerling theorie en praktijk om uiteindelijk dieren te kunnen verzorgen.

De leerling kan diersoorten en rassen herkennen en benoemen, huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen en dagelijks en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Houden van dieren	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	3+4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/GR/8.1 19. Gangbare rassen herkennen en benoemen 20. Belangrijkste ras eigenschappen herkennen en beschrijven 21. Een signalement opstellen van een ras 22. Een relatie leggen tussen de uiterlijke kenmerken van het dier, de ras eigenschappen en zijn natuurlijke leefomgeving 23. Exterieuronderdelen van het dier herkennen en beschrijven 24. Andere adviseren en informeren over ras en ras eigenschappen	Diersoorten en rassen herkennen en benoemen	Schriftelijk, 45 minuten	x		1x	Ja
	K/GR/8.2 15. Voor verschillende dieren de huisvestingsnorm herkennen en beschrijven; 16. Voor- en nadelen noemen van verschillende huisvestingsmaterialen in relatie tot het te huisvesten diersoort; 17. Controleren of een hok/stal en een kooi voldoet aan de huisvestingseisen voor het betreffende diersoort; 18. Een hok/stal en een kooi volgens de huisvestingseisen inrichten; 19. De klimaateisen in een hok/stal en kooi controleren en aanpassen; 20. Een ethogram maken en beoordelen; 21. Advies geven bij de huisvesting van dieren.	Huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen	Praktijkopdracht 110 minuten	x		2x	Nee
	K/GR/8.3 12. Dagelijkse verzorgings-werkzaamheden uitvoeren; 13. Periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren; 14. Een voeradvies geven en informatie verstrekken over de gezondheid en de dagelijkse en periodieke verzorging van het dier	Dagelijks en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK GROEN : VOEDING, HOE MAAK JE HET?

Algemene informatie:

In het keuzevak **Voeding hoe maak je het?** krijgt de leerling theorie en praktijk over de ontwikkelingen in de levensmiddelenbranche en voedingsmiddelenindustrie, verwerken en bereiden van grondstoffen, het geven van een voedingsadvies en de kwaliteit en voedselveiligheid bewaken.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Voeding hoe maak je het?	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 3+4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/GR/11.1 2. Schaarste, overproductie en verspilling van voedsel in de (groene) (wereld)markt benoemen; 3. Voorbeelden van nieuwe aandachtsgebieden in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie benoemen en verklaren; 4. Voorbeelden van nieuwe technologieën in de voedingsmiddelenindustrie benoemen; 5. Verschillende voedingstrends herkennen, denk aan vegetarisch, kant en klaar, biologisch, eiwitrijk, koolhydraatarm	Ontwikkelingen in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie beschrijven en hierop op eenvoudige wijze op inspelen	Schriftelijk 45 minuten Praktijkopdracht 110 minuten	X X		1x 2x	Ja Nee
	K/GR/11.2 22. Gebruikelijk materiaal en standaardapparatuur bedienen en onderhouden; 23. Werken volgens procedures, receptuur en voorschriften; 24. Aan de hand van onderzoek een 'nieuw' product ontwikkelen en bereiden wat past binnen een bepaalde voedingstrend; 25. Product en procesvariabelen toepassen (denk hier bijvoorbeeld aan bereidingstijd, temperatuur, veranderende samenstelling); 26. Het geproduceerde product adequaat opslaan en bewaren denkend aan de juiste opslag condities voor (geconserveerde) opslag; 27. De houdbaarheid van grond- en hulpstoffen en gereed product bewaken	Grondstoffen verwerken en bereiden tot een kwalitatief goed halffabricaat op eindproduct					
	K/GR/11.3 2. Informatie van een etiket aflezen en interpreteren; 4. Aan de hand van een etiket bepalen of voeding geschikt en verantwoord is voor een bepaalde doelgroep; 5. Een voedingsadvies geven aan een individu of een bepaalde doelgroep	Een voedingsadvies geven					

	K/GR/11.4 1. De kwaliteit van voedingsmiddelen en non-alcoholische dranken bepalen en beoordelen (organoleptisch onderzoek); 3. Mogelijke gevolgen van dier- en plantziekten op voedselveiligheid benoemen en verklaren; 4. Aspecten uit warenwetgeving en HACCP benoemen en uitleggen; 5. Werken volgens de richtlijnen van de warenwetgeving en HACCP tijdens de productie van voedingsmiddelen; 7. HACCP-administratie bijhouden	De kwaliteit en voedselveiligheid van voedingsmiddelen beoordelen en bewaken					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK Z&W : ASSISTEREN IN DE GEZONDHEIDSZORG

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak leer je over het werk valdokers-, apothekers-, en tandartsassistenten. Je leert hoe de gezondheidszorg in Nederland is ingedeeld. Je gaat aan de slag met het uitvoeren van eenvoudige medische handelingen en onderzoeken. Hoe ontvang je een cliënt, hoe ga je om met privacy en protocollen en met de emoties van de persoon.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Assisteren in de gezondheidszorg	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/ZW/7.1; 1. Een vraag aannemen, verhelderende vragen stellen en toetsen of de vraag goed begrepen is 2. De vraag verwerken door notities te maken en de klant te verwijzen 3. Afspraken inplannen op basis van urgentie in een gesimuleerde situatie 4. In een gesimuleerde situatie met emoties van anderen omgaan en de juiste omgangsvorm kiezen	Taken: Front office werkzaamheden verrichten in een gesimuleerde praktijk.	Schriftelijk 45 min. PTA01	x		1x	Ja
1.	K/ZW/7.2; 1. Zorg dragen voor een verzorgde ontvangst- en praktijkruimte 2. De noodzaak van een steriele werkomgeving benoemen 3. De voorraad inventariseren en beheren	Taken: Zorg dragen voor praktijkomgeving, hulpmiddelen en apparatuur.					
1.	K/ZW/7.3; 1. De functie van protocollen benoemen 2. Volgens protocol de lengte, gewicht en buikomvang meten, BMI berekenen en temperatuur opnemen, bloeddruk meten, bloedsuikercontrole aflezen	Taken: In opdracht en volgens protocol gegevens verzamelen van de klant over zijn of haar gezondheid.					
1.	K/ZW/7.4; 1. De eerste- en tweedelijnszorg in Nederland benoemen 2. Taken en functies van de eerste- en tweedelijnszorg benoemen 3. Passend bij de verschillende levensfasen de meest voorkomende ziekten beschrijven 4. Kinderziektes herkennen en benoemen 5. De klant informeren over inenting tegen kinderziektes 6. Voorlichting geven over ziektepreventie 7. Uitleg en instructie geven over vrij verkrijgbare middelen 8. Kleine eenvoudige en veel voorkomende medisch-technische handelingen herkennen en benoemen (denk	Taken: De klant informeren en adviseren over zorg voor de eigen gezondheid in een gesimuleerde omgeving.					

	<p>aan: druppelen, wondverzorging, vingerprik)</p> <p>9. Onder verantwoordelijkheid van een leidinggevende uitleg geven over kleine eenvoudige medisch-technische handelingen</p> <p>10. De klant informeren over (technologische) hulpmiddelen In relatie tot de eigen gezondheid</p> <p>11. De klant informeren over de functie van het medicijnpaspoort en het belang trouw te zijn aan voorgeschreven medicijnen</p>						
1.	<p>K/ZW/7.5;</p> <p>1. De anatomie van de tanden en kiezen benoemen</p> <p>2. Veel voorkomende gebitsproblemen herkennen en benoemen</p> <p>3. Mond- en gebitsverzorgende hulpmiddelen herkennen en benoemen</p> <p>4. Trends in mondverzorging benoemen</p>	<p>Taken:</p> <p>Voorlichting geven over mondhygiëne</p>	Praktijkopdracht	x		2x	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK Z&W : HAARVERZORGING

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak leer je hoe je te werk gaat in de kapsalon. Je leert over het wassen, verzorgen en stijlen van de haren. Ook leer je verschillende technieken en behandelingen die je kunt toepassen op het haar. Er wordt niet geoefend met het knippen van haren.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Haarverzorging	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/ZW/2.1; 1. Klanten te woord staan aan de receptie of telefoon 2. Klanten begroeten en begeleiden naar de (behandel)plaats 3. Afscheid nemen van de klant 4. De werkplek klaarmaken voor ontvangst en verzorgd achterlaten	Taken: De klant ontvangen en zijn bezoek afronden.	Schriftelijk 45 min PTA01	x		1x	Ja
1.	K/ZW/2.2; 1. Informatie verzamelen over de hoofdhuid en het haar 3. Informeren naar wensen van de klant met betrekking tot wassen van het haar 4. Een wasbehandeling uitvoeren afgestemd op de haardiagnose en de wensen van de klant 5. Verzorgende product aanbrenge 6. Wasmassage uitvoeren (kneed-, klop- en wrijfmassage)	Taken: Een haar- en hoofdhuidbehandeling uitvoeren op basis van een haardiagnose.					
1.	K/ZW/2.3; 1. Volume in het haar föhnen met behulp van borstels 2. Krullen maken met een krultang 3. Stylen met een stijltang 4. Rollers indraaien 5. Vlechten 6. Afdelen van de 9-vakken ter voorbereiding op permanenten	Taken: Haar omvormen.	Praktijkopdracht	x		2x	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK Z&W : KENNISMAKEN MET UITERLIJKE VERZORGING

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak leer je om eenvoudige hand, haar en gezichtsbehandelingen uit te voeren bij een klant in een kapsalon of schoonheidssalon.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Kennismaken met uiterlijke verzorging	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/ZW/1.1; 1. Klanten te woord staan aan de receptie of telefoon 2. Afspraken maken met de klant en vastleggen in de agenda 3. Klanten begroeten en begeleiden naar de behandelplaats 4. Koffie en thee zetten en deze aanbieden 5. Betalingen afhandelen 6. Afscheid nemen van klanten 7. De werkplek en materialen schoonmaken 8. Handdoeken wassen, drogen en opbergen	Taken: De klant ontvangen en zijn bezoek afronden.	Schriftelijk 45 min. PTA01	x		1x	Ja
1.	K/ZW/1.2; 1. Haren wassen en een verzorgend product aanbrenge 2. Haren drogen en in model brengen	Taken: Een eenvoudige haar- en hoofdhuidbehandeling uitvoeren					
1.	K/ZW/1.3; 1. Oppervlakte reiniging uitvoeren en dagcrème aanbrenge 2. Dagmake-up aanbrenge	Taken: Een eenvoudige gezichtsbehandeling uitvoeren.	Praktijkopdracht	x		2x	Nee
1.	K/ZW/1.4; 1. Nagels vijlen en knippen 2. Nagelriemen verzorgen 3. Eenvoudige handmassage uitvoeren	Taken: Een eenvoudige hand- en voetbehandeling uitvoeren.					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK Z&W : ONDERSTEUNEN BIJ SPORT- EN BEWEGINGSACTIVITEITEN

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak leer je voor een bepaalde doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren.

Verder kun je assisteren en een instructie geven bij sport- of bewegingsactiviteit. Je leert omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures. Tevens leer je assistentie geven bij bewegen en gezondheidsprogramma's.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Ondersteunen bij sport- en bewegingsactiviteiten	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/ZW/12.1; 1. Informatie verzamelen over sport- en beweegmogelijkheden in de regio 2. Informatie presenteren	Taken: informatie verstrekken over mogelijkheden om te bewegen en te sporten in de eigen regio.	Schriftelijk 45 min. PTA01	x		1x	Ja
1.	K/ZW/12.2; 1. Een bij de doelgroep passende sport- of bewegings-activiteit kiezen 2. Een plan opstellen voor het organiseren van een sportevenement of toernooi 3. Deelnemers werven 4. Deelnemers informeren 5. Onder leiding het sportevenement - of toernooi met de deelnemers uitvoeren 6. Onder leiding het sportevenement of toernooi op passende wijze afsluiten	Taken: Voor een bepaalde doelgroep een eenvoudig sportevenement of toernooi organiseren en uitvoeren					
1.	K/ZW/12.3; 1. Uitleg geven over sport- of bewegingsactiviteit 2. Een bewegingsvaardigheid voordoen aan de groep 3. Eenvoudige aanwijzingen geven aan de deelnemers 5. Deelnemers voor de sport- of bewegingsactiviteit stimuleren en enthousiasmeren 6. Flexibel omgaan met verschillen tussen deelnemers	Taken: Assisteren en instructie geven bij sport- of bewegingsactiviteit					
1.	K/ZW/12.4; 1. Letten op de veiligheid van de sportaccommodatie zoals materialen, toestellen en apparatuur 2. In bewegingssituaties eenvoudige regels en afspraken maken die blessures helpen voorkomen bij sportief spel	Taken: Omgaan met veiligheid en het voorkomen van blessures					

1.	K/ZW/12.5; 1. Eenvoudige sportmetingen uitvoeren zoals loopsnelheid, lenigheid, armkracht, sprongkracht 2. De fitness meting aflezen en deze vergelijken met gestandaardiseerde prestatieschalen 3. Assisteren bij een warming up en cooling down 4. Advies en informatie geven over passende sport- en bewegingsactiviteiten, opbouwen van sporten, sportkeuring, sportmedische onderzoeken, sportzorg ondersteuner 5. Informatie geven over relatie bewegen en gezondheid en passende sportuitrusting	Taken: Assisteren bij bewegen en gezondheidsprogramma's	Praktijkopdracht	x		2x	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK Z&W : TECHNOLOGIE IN DE ZORG

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak leer je welke ontwikkelingen er zijn op het gebied van Technologie in de Zorg. Hier wordt steeds meer gebruik van gemaakt. Als toekomstig beroepsbeoefenaar leer je welke toepassingen er zijn, hoe je een zorgvrager hier mee kunt helpen, instructie geven en onderhouden.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Technologie in de zorg	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar: 4					
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/ZW/13.1; 1. Technologische hulpmiddelen benoemen op het gebied van leefstijl 2. Technologische hulpmiddelen benoemen die gericht zijn op de zelfredzaamheid van de klant 3. Technologische hulpmiddelen benoemen die de veiligheid vergroten	Taken: Verschillende technologische hulpmiddelen benoemen.	Schriftelijk 45 min. PTA01	x		1x	Ja
1.	K/ZW/13.2; 1. De relatie tussen ICT en technologische hulpmiddelen uitleggen 2. Actuele voorbeelden geven waaruit de relatie tussen ICT en technologie blijkt	Taken: De invloed van ICT op technologische hulpmiddelen uitleggen					
1.	K/ZW/13.3; 1. Informeren en inventariseren wat de wensen en behoeftes van de klant zijn 2. Klanten informeren en adviseren over de mogelijkheden van technologische hulpmiddelen op het gebied van leefstijl, zelfredzaamheid en veiligheid 3. Klanten motiveren technologische hulpmiddelen op het gebied van leefstijl, zelfredzaamheid en veiligheid te gebruiken 4. Het gebruik van een technologisch hulpmiddel uitleggen en controleren of de klant het goed kan toepassen	Taken: Klanten ondersteunen en motiveren bij het kiezen en gebruiken van technologische hulpmiddelen					
1.	K/ZW/13.4; 1. Eenvoudige technologische hulpmiddelen gebruiken 2. Omgaan met ICT-toepassingen die noodzakelijk zijn voor het werken met technologische hulpmiddelen 3. Verkregen resultaten lezen, verklaren en verwerken	Taken: Technologische hulpmiddelen toepassen.					

1.	K/ZW/13.5; 1. Aangeven op welke wijze technologische hulpmiddelen bijdragen aan de kwaliteit van leven van de klant 2. Reflecteren op de ethische gevolgen van technologische hulpmiddelen voor zowel de klant als de maatschappij 3. De economische gevolgen van de inzet van technologische hulpmiddelen benoemen 4. De gevolgen van de inzet van technologische hulpmiddelen voor de inhoud van het beroep benoemen in combinatie met zorg 2030 5. Een eigen mening over de inzet van technologische hulpmiddelen in de zorg met argumenten en actuele voorbeelden onderbouwen	Taken: Reflecteren op de gevolgen van technologische hulpmiddelen voor de klant en de maatschappij	Praktijkopdracht	x		2x	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK Z&W : VOORKOMEN VAN ONGEVALLEN EN EHBO

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak leer je om ongevallen te voorkomen. Ook leer je hoe je moet handelen bij levensbedreigende situaties en hoe je EHBO toe past. Je gaat aan de slag met het oefenen van verbanden en handelingen.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Voorkomen van ongevallen en EHBO	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/ZW/12.1; 1. Mogelijkheden en beperkingen van cliënt signaleren met daarbij horende risico's en gevaren 2. Handelingen uitvoeren volgens veiligheidsrichtlijnen 3. Uitleggen hoe verwondingen, verbrandingen, vergiftiging voorkomen kunnen worden 4. Onveilige situaties op de werkvloer herkennen en bespreekbaar maken 5. Bij onveilige situaties hulp in te roepen en bereikbaar zijn	Taken: Assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie	Schriftelijk 45 min. PTA01	x		1x	Ja
1.	K/ZW/12.2; 1. De werking van hart, longen en de bloedsomloop noemen 2. Een AED gebruiken 3. De effecten van inspanning aangeven 4. Aangeven hoe gewrichten kunnen bewegen 5. Uitleggen hoe je een goede conditie kunt opbouwen	Taken: De functie van enkele organen en weefsels uitleggen					
1.	K/ZW/12.3; 1. Op gevaar letten 2. Nagaan wat er is gebeurd en nagaan wat het slachtoffer mankeert 3. Het slachtoffer geruststellen en zorg dragen voor beschutting 4. Zorgen voor professionele hulp 5. Het slachtoffer helpen op de plaats waar hij ligt of zit	Taken: In acute situaties handelen volgens het 5 stappenplan					
1.	K/ZW/12.4; 1. Stoornissen in het bewustzijn signaleren en hulp inschakelen 2. Stoornissen in de ademhaling signaleren en hulp inschakelen 3. Actieve bloedingen stoppen en hulp inschakelen 4. Shock signaleren en hulp inschakelen	Taken: Stoornissen in de vitale functies signaleren en direct professionele hulp inschakelen					

1.	K/ZW/12.5 ; 1. Bewusteloosheid herkennen en kan een bewusteloze die op zijn buik ligt op de rug draaien 2. Een (dreigende) flauwte herkennen en kan eerste hulp verlenen bij een (dreigende) flauwte 3. Ademhalingsstoornissen herkennen zoals bij een bewusteloos slachtoffer de luchtweg vrijhouden (stabiele zijligging), bij verslikking de luchtweg vrijmaken door enkele (vijf) stevige stoten tussen de schouderbladen te geven en als dit niet helpt de handgreep van Heimlich toe te passen 4. Een uitwendige (open) wond herkennen en bepalen of het verantwoord is als eerstehulpverlener zelf de definitieve hulp te verlenen dan wel een wond weten af te dekken 5. Een (ernstige) uitwendige bloeding herkennen en een bloeding stoppen door druk op de wond uit te oefenen door wonddrukverband 6. Brandwonden koelen met zacht stromend lauw water en tweede- en derdegraads brandwonden losjes steriel afdekken 7. Een (open) botbreuk, ontwrichting herkennen en uitleggen waarom een gebroken en een ontwricht lichaamsdeel onbeweeglijk moeten worden gehouden 8. Een kneuzing, verstuiking herkennen en verzorgen 9. Oogletsel zoals vuiltje in het oog, verbrand oog, bijtende stof in het oog herkennen en aangeven waarom je heel zuinig moet zijn op je ogen en waardoor een oog makkelijk kan worden beschadigd 10. Een neusbloeding stoppen en een splinter uit de huid verwijderen 11. Aangeven wat er minimaal in een verbanddoos moet zitten	Taken: Aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren (Eerste Hulp B)	Praktijkopdracht	x		2x	Nee
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

PTA KEUZEVAK Z&W : WELZIJN KIND EN JONGERE

Algemene informatie:

Bij dit keuzevak leer je wat de ontwikkelingskenmerken zijn bij kinderen en jongeren. Verder leer je een passende activiteit uitkiezen voor een doelgroep, deze voor te bereiden en uit te voeren. Hierbij leer je rekening houden met de omgevingsfactoren, het bieden van structuur en het stimuleren van de doelgroep.

Dit keuzevak wordt op de volgende manier getoetst:

1x theorietoets	weging: 1x	herkansbaar
1x praktijkopdracht	weging: 2x	niet herkansbaar

PTA voor:	Welzijn kind en jongere	Cohort:	2023-2025				
Leerweg:	Kaderberoepsgericht	Leerjaar:	4				
Periode	Eindtermen <i>Wat moet je kennen en kunnen?</i>	Inhoud onderwijsprogramma <i>Wat ga je hiervoor doen?</i>	Toets-vorm, duur en code	SE	CE	Weging	Herkansing
1.	K/ZW/5.1; 1. Het verloop van lichamelijke, geestelijke en sociale ontwikkelingen benoemen 2. Aangeven welke factoren de ontwikkeling belemmeren 3. Opvoedingsaspecten toepassen	Taken: Begeleiden bij opvoeding en ontwikkeling.	Schriftelijk 45 min. PTA01	x		1x	Ja
1.	K/ZW/5.2; 1. Assisteren bij de lichamelijke verzorging 2. De voeding en kleding verzorgen 3. Zorg dragen voor veiligheid 4. Structuur bieden 5. De zelfredzaamheid bevorderen	Taken: Hulp en opvang bieden.					
1.	K/ZW/5.3; 1. Een passende activiteit kiezen en organisatorische mogelijkheden inventariseren 2. De activiteit uitleggen en voordoen 3. Stimuleren en activeren bij het uitvoeren van de activiteit 4. De hulpbehoefte bij deelnemers signaleren en deelnemers helpen 5. De activiteit afronden en evalueren	Taken: Assisteren bij een (re)creatieve activiteit.	Praktijkopdracht	x		2x	Nee
1.	K/ZW/5.4; 1. De afwas doen en het aanrecht opruimen, de ruimte stoffen en stofzuigen, een bed rechtekken 2. Voorwerpen op de juiste plaats opbergen 3. De ruimte verzorgen zodat deze schoon, sfeervol en veilig is	Taken: Verzorging en inrichting omgeving.					
Berekening cijfer schoolexamen		Alle PTA/3 = SE cijfer					

REGLEMENTEN

Quadraam reglement

Zie website www.hetwesteraam.nl kijk in het snelmenu bij : *leerlingen* → *examen* → *examendocumenten* (in de link bij “[hier](#)”)

Westeraam reglement

1. Aanvulling op het Quadraam examenreglement

De kandidaten ontvangen het examenreglement en het reglement voor het Programma van Toetsing en Afsluiting aan het begin van het schoolexamentraject in klas 3.

De eindcijfers en/of beoordelingen dienen uiterlijk één week voor het begin van het centraal examen definitief te zijn vastgesteld. De kandidaat tekent voor akkoord op de definitieve cijferlijst en levert deze in bij de examensecretaris. Indien dit door het in gebreke blijven van de kandidaat niet mogelijk is, wordt de kandidaat uitgesloten van het centraal examen.

De directeur VMBO stelt vast waar de examenzitting zal plaatsvinden.

2. Doorstroomkwalificatie (overgang van leerjaar 3 naar leerjaar 4)

Het uitgangspunt is dat de leerling een doorlopend traject van onderwijs volgt en dat bij bevordering naar leerjaar 4 een goede kans bestaat op het behalen van een diploma in de betreffende profiel en op het betreffende niveau. Dit besluit wordt door de bevorderingsvergadering genomen. Leidend hierbij zijn de overgangsnormen. Het gemiddelde wordt opgebouwd uit alle cijfers die in leerjaar drie zijn behaald.

Bij de overgangsnormering gaan we uit van cijfers tot één cijfer achter de komma.

De overgangsnormen zijn:

Bevorderd:

- Gemiddeld SE-cijfer 6,0 of hoger en maximaal één SE-cijfer tussen de 4,50 en 5,50 en
- Afgesloten keuzevakken zijn allen voldoende en
- Aan de eisen van LOB is voldaan.
- Aan de algemene voorwaarden is voldaan (zie hieronder)

Bespreken:

- Het gemiddeld SE-cijfer is 6,0 of hoger met één cijfer tussen 4,0 en 4,50, of
- Het gemiddelde SE-cijfer ligt tussen 5,5 en 6,0, of
- Een afgesloten keuzevak is onvoldoende (tussen 4,0 en 5,5), of
- Het afgeronde eindcijfer Maatschappijleer-1 is een 5 of
- Aan de eisen van LOB is niet voldaan.
- Er is niet aan de algemene voorwaarden voldaan (zie hieronder)

Doubleren

- Twee of meer SE-cijfers lager dan 5,0, of
- Een SE-cijfer lager dan 4,0, (zeker in geval van een Keuzevak), of
- Gemiddelde SE cijfer lager dan 5,5, of
- Het eindcijfer maatschappijleer-1 is een 4 of lager.

Algemene voorwaarden: CKV en LO moeten volledig en voldoende zijn afgesloten conform de voorwaarden uit het PTA. Voor CKV krijgen leerlingen van de betreffende docent een reglement met daarin onder andere eisen die aan verslagen gesteld worden, wat er gebeurt als een leerling een opdracht niet inlevert of te laat is enzovoorts.

Bij bespreken, of in bijzondere gevallen geeft de lerarenvergadering advies, de afdelingsleider doet de definitieve uitspraak. Indien de kandidaat niet toelaatbaar is in leerjaar 4 in de betreffende sector en het niveau zijn er de volgende mogelijkheden:

- De leerling start opnieuw in leerjaar 3 in hetzelfde profiel en op hetzelfde niveau.
- De leerling start opnieuw in leerjaar 3 in een ander profiel en op hetzelfde niveau.
- Er wordt een verdiepingsopdracht aangeboden die aan bepaalde eisen moet voldoen. Indien dit afgerond is vóór de start van het nieuwe schooljaar en het resultaat minimaal voldoende is, wordt de leerling toegelaten in het vierde leerjaar.
- De leerling volgt de Zomerschool (indien beschikbaar) en wordt bij voldoende afsluiting bevorderd.

3. Absentie

Afwezigheid tijdens een tentamen of ander toets-moment moet vóór aanvang telefonisch door de ouders worden gemeld aan de school.

De absentie dient op de dag van terugkomst op school schriftelijk te worden bevestigd door de ouder of verzorger, met de oranje kaart. De kandidaat levert de schriftelijke absentiebevestiging in bij bureau leerling-zaken. Met de docent, waar werk gemist is, wordt vervolgens een afspraak gemaakt om binnen twee weken het gemiste werk in te halen. De gemaakte afspraak wordt in het dossier van de leerling opgeslagen.

Wanneer de kandidaat de afspraak niet nakomt en of niet maakt, wordt er melding gemaakt bij de examencommissie. Deze beslist volgens de geldende regelgeving of de kandidaat het werk alsnog mag maken of dat er een andere maatregel genomen moet worden. In alle gevallen van absentie van de kandidaat is het uiteindelijk ter beoordeling van de directeur of de kandidaat de toets mag maken.

Bij schriftelijke toetsen kan de kandidaat tot uiterlijk 30 minuten na aanvang van de toets in het lokaal worden toegelaten. Daarna wordt de toegang geweigerd en wordt dit gezien als afwezigheid. De kandidaat krijgt geen toets-tijd verlenging als hij te laat komt. Voor niet schriftelijke toetsen moet een nieuwe afspraak worden gemaakt.

4. Inhalen en herkansing

Kandidaten hebben recht op een inhaal en/of herkansingsmomenten. Per tentamenweek heeft een kandidaat de mogelijkheid één tentamen te herkansen. In de regel zal dit bij een AVO vak zijn dat is opgenomen in het SE. Bij herkansen geldt de regel dat het hoogste cijfer blijft staan.

Daarnaast heeft de kandidaat per tentamenweek de mogelijkheid alle gemiste tentamens in te halen.

Inhalen:

Indien een kandidaat recht heeft op het inhalen van een tentamen (kandidaat moet conform de regels zijn afgemeld), maakt deze een inhaalafpraak met zijn docent. Deze inhaalafpraak wordt op het afsprakenformulier vastgelegd. Dit afsprakenformulier wordt door de docent aan de mentor doorgegeven, uiterlijk 10 werkdagen na afnamen van het tentamen.

Herkansen:

De herkansingsregel geldt voor alle tentamens die in het PTA als herkansbaar zijn aangegeven.

De leerling vult voor herkansing van een tentamen samen met de mentor een herkansingsverzoek in. De mentor voegt het verzoek toe aan het dossier van de betreffende leerling en verwerkt de aanvraag.

Inhalen en herkansen vindt plaats op een centraal gepland moment. In de regel zal dat aan het einde van de derde schoolweek na afname van de tentamens zijn. De inhaal en herkansingsmomenten zijn zichtbaar op de website van school.

In leerjaar 4 dient de opdracht minimaal twee weken vóór ondertekening van de cijferlijst bij de betreffende vakdocent ingeleverd zijn. Indien de kandidaat hier niet aan voldoet, wordt hij / zij uitgesloten voor het examen.

Herkansen CE en CSPE

Alle basisberoepsgerichte kandidaten hebben het recht op één herkansing van het centrale examen van één algemeen vak. Daarnaast mogen zij het cspe voor het beroepsgerichte profielvak herkansen, of onderdelen daarvan.

5. Uitslag

Wanneer ben ik geslaagd voor het vmbo-examen?

Je bent geslaagd voor het vmbo als je gemiddeld een voldoende haalt voor de centrale examens.

Geslaagd voor het vmbo-examen

Je slaagt voor het vmbo als het gemiddelde cijfer voor de vakken van het centrale examen ten minste een voldoende is. Dat is onafgerond een 5,5. Daarnaast geldt 1 van de volgende voorwaarden. Je slaagt als:

- alle eindcijfers een 6 of meer zijn;
- 1 eindcijfer een 5 is en alle andere eindcijfers een 6 of meer;
- 1 eindcijfer een 4 is en de overige eindcijfers een 6 of hoger waarvan ten minste 1 cijfer 7 of hoger;
- voor 2 vakken een eindcijfer 5 en de overige eindcijfers een 6 of hoger waarvan ten minste 1 cijfer 7 of hoger.

Deze eisen gelden ook als je vanuit het voortgezet onderwijs voor één of meer vakken naar het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo) gaat.

PLUS → Beroepsgerichte keuzevakken (4) : Voor elk beroepsgericht keuzevak moet ten minste een afgeronde 4 behaald worden. Er mag geen 3 staan. De cijfers voor de beroepsgerichte keuzevakken samen vormen het combinatiecijfer dat meetelt in de slaag-zakregeling.

Berekening gemiddeld cijfer centraal examen

Bij de berekening van het gemiddelde cijfer van het centraal examen ga je uit van het onafgeronde cijfer. Dat moet ten minste een 5,5 zijn. Daarna gelden de overige voorwaarden. Heb je gemiddeld een 5,4? Dan ben je gezakt.

Voldoende bepaalde vakken nodig

Om te slagen voor het vmbo-examen moet je voor Nederlands minimaal een 5 halen.

Ook moet je minimaal een voldoende hebben gehaald voor de vakken:

- lichamelijke opvoeding;
- CKV, het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel;

Extra : Daarnaast moeten vmbo-leerlingen de rekentoets afleggen uit elk van de drie leerwegen die een economisch of het zorg- en welzijn profiel volgen en geen examen afleggen in wiskunde. Hoewel het eindcijfer voor dit schoolexamen niet meetelt in de slaag-/zakregeling wordt het cijfer wel opgenomen op een bijlage bij de cijferlijst van het diploma. Zie hiervoor [artikel 61 van het Eindexamenbesluit VO](#) en [de toelichting bij de regeling](#) (staatsblad 253) waarmee e.e.a. is ingevoerd

Vaststelling eindcijfer vmbo-examen

Het eindcijfer voor elk vak van het eindexamen is een afgerond cijfer van 1 tot en met 10. Dit is het gemiddelde van je cijfer voor het schoolexamen en het centraal examen. Is het 1e cijfer (van het eindcijfer) achter de komma een 4 of lager? Dan wordt het eindcijfer naar beneden afgerond. Is dat cijfer een 5 of hoger? Dan wordt het eindcijfer naar boven afgerond.

Heeft een vak alleen een schoolexamen en geen centraal examen? Dan is het cijfer voor het schoolexamen meteen het eindcijfer. De directeur van de school stelt per vak het eindcijfer vast.

De examencommissie stelt de uitslag vast.

De uitslag van het examen wordt aan alle kandidaten bekend gemaakt op een door de examencommissie nader te bepalen datum, tijd en plaats.

Vóór dit tijdstip wordt er geen enkele mededeling gedaan over de uitslag.

Afgewezen kandidaten worden gebeld en verzocht naar school te komen voor het bespreken van een eventueel te maken herexamen.

Definitief afgewezen kandidaten worden uitgenodigd voor het bespreken van een vervolgtraject.

De examencommissie reikt op grond van de definitieve uitslag aan alle kandidaten een cijferlijst uit waarop, voor zover van toepassing, zijn vermeld:

1. De cijfers van het schoolexamen en het centraal examen.
2. De eindcijfers van de vakken.
3. De beoordeling van het profielwerkstuk.
4. De beoordeling van CKV en LO.
5. Welke leerweg en profiel is geëxamineerd.
6. De cijfers van de beroepsgerichte keuzevakken
7. De uitslag van het examen.

De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elk van de geslaagde kandidaten een diploma uit met daarbij een cijferlijst met daarop de bovenstaande gegevens.

6. Zittenblijvers (3^e leerjaar) en gezakte leerlingen (4^e leerjaar)

3^e jaars leerlingen:

Leerlingen die in het 3^e leerjaar blijven zitten zijn verplicht om de schoolexamens LO, maatschappijleer 1 en de keuzevakken opnieuw te doen. CKV hoeft men niet over te doen, mits er in totaal een V of G gehaald is.

4^e jaars leerlingen:

Leerlingen die in het 4^e leerjaar gezakt zijn, moeten LO opnieuw doen. De leerlingen die voor de keuzevakken van leerjaar 4 een voldoende hebben behaald hoeven dit niet opnieuw te doen. Keuzevakken met een onvoldoende moeten wel opnieuw gedaan worden; dit kan met hetzelfde keuzevak of met een ander keuzevak.

7. Klachtenprocedure

Mocht er een klacht zijn rondom schoolexamen en eindexamen dan dient u schriftelijk of per mail de klacht te sturen aan de examencommissie van Het Westeraam. Deze zal de klacht zo snel mogelijk in behandeling nemen. Tegen de beslissing van de examencommissie kan in beroep worden gegaan. De procedure met betrekking tot meldingen bij de examencommissie wordt in een persoonlijk gesprek uitgelegd.

Mocht u na het bezwaar nog steeds een klacht hebben dan kunt u bezwaar maken volgens artikel 30 van het Quadraam reglement. Dit reglement kunt u vinden op www.hetwesteraam.nl

Klachten kunnen worden gestuurd aan:

Dhr. G. van Zutphen
examensecretaris
Postbus 187
6660 AD Elst
g.vanzutphen@hetwesteraam.nl